

B&B
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Diplomsko delo višješolskega strokovnega študija
Program: Ekonomist
Modul: Ekonomist – Računovodja

**PRIMERJALNA ANALIZA
RAČUNOVODSKIH KAZALNIKOV LETNIH
POROČIL SKUPINE ELEKTRO
GORENJSKA**

Mentor: doc. dr. Drago Papler
Lektorica: Metka Bartol

Kandidatka: Saša Vergles

Kranj, februar 2024

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorju doc. dr. Drago Paplerju za vso pomoč pri nastajanju diplomske naloge. Vaši nasveti so bili dobrodošli.

IZJAVA

Študentka Saša Vergles izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela z naslovom Primerjalna analiza računovodskih kazalnikov letnih poročil Skupine Elektro Gorenjska, ki sem ga napisala pod mentorstvom doc. dr. Draga Paplerja.

Dne _____

Podpis: _____

POVZETEK

Tema diplomske naloge je analiza poslovanja s pomočjo kazalnikov poslovanja, pri čemer smo kot primer analizirali matično družbo Elektro Gorenjska, d.d., Gorenjske elektrarne, d.o.o., ki skupaj sestavljata Skupino Elektro Gorenjska. Dejavnost družbe Elektro Gorenjska je distribucija električne energije, Gorenjskih elektrarn pa proizvodnja električne energije, kar spada v panogo oziroma dejavnost trgovanja z električno energijo.

Na poslovanje podjetja vpliva veliko dejavnikov.

Podjetje mora biti sposobno prepoznati in pravilno analizirati kazalnike poslovanja, da se lahko primerno odziva na spremembe, s katerimi se sooča. Podjetje mora poznati razmere na trgu, na katerem deluje. Zaradi tega je pomembna primerjava s konkurenco. Pomembno je hitro odzivanje na spremembe in ustvarjanje konkurenčnih prednosti, saj bo le na ta način podjetje uspešno na dolgi rok. Zato smo obravnavali in primerjali tudi rezultate poslovanja vseh distribucijskih podjetij v Sloveniji.

V teoretičnem delu smo opisali finančno analizo. V empiričnem delu je bila izvedena analiza poslovanja s kazalniki za vsa podjetja. Ugotovili smo, da je podjetje poslovalo uspešno. V času krize zaradi epidemije covida-19 so bile zaznane manjše motnje v poslovanju podjetja zaradi trimesečnega znižanja omrežnine. V letu 2022 pa je na poslovanje podjetja vplivala energetska kriza, zaradi katere so se poslovni rezultati poslabšali. Proizvodno podjetje Gorenjske elektrarne je doseglo nadpovprečne rezultate, kar je vplivalo, da je distribucijsko podjetje Elektro Gorenjska iz negativnega poslovanja na ravni Skupine Elektro Gorenjska poslovala pozitivno.

KLJUČNE BESEDE

- analiza poslovanja
- finančna analiza
- analiza s kazalniki
- Elektro Gorenjska
- distribucija električne energije
- proizvodnja električne energije

ABSTRACT

The topic of the thesis is the analysis of business performance by means of performance indicators, where the parent company Elektro Gorenjska d.d., Gorenjske elektrarne, d.o.o., which together comprise the Elektro Gorenjska Group, was analysed as a case study. Elektro Gorenjska is active in the distribution of electricity. Gorenjske Elektrarne produces electricity. From the industry or activity Electricity trading.

The company's business is influenced by many factors.

A company must be able to identify and correctly analyse performance indicators in order to respond appropriately to the changes it faces. The company must be aware of the market conditions in which it operates. For this reason, comparison with competitors is important. It is important to react quickly to change and to create competitive advantages over competitors, as this is the only way the company will be successful in the long term. We have therefore also considered and compared the performance of all distribution companies in Slovenia.

In the theoretical part, we describe the financial analysis. In the empirical part, a performance analysis with indicators for all companies was carried out. We found that the business was performing well. During the crisis due to the covid-19 epidemic, a minor disruption in the company's business was detected due to a three-month reduction in network charges. However, in 2022, the company's performance was affected by the energy crisis, which led to a deterioration in operating results. The generation company Gorenjska elektrarne achieved above-average results, which influenced the distribution company Elektro Gorenjska to turn from negative to positive operating results at the level of the Elektro Gorenjska Group.

KEYWORDS

- business analysis
- financial analysis
- analysis by indicators
- Elektro Gorenjska
- electricity distribution,
- electricity generation

KAZALO

1	UVOD	11
1.1	Predstavitev problema.....	11
1.2	Cilji naloge	11
1.3	Predstavitev okolja	11
1.4	Predpostavke in omejitve	13
1.5	Metode dela	13
2	TEORETIČNE OSNOVE.....	15
2.1	Računovodsko poročanje.....	15
2.1.1	Bilanca stanja.....	15
2.1.2	Izkaz poslovnega izida	16
2.1.3	Poročilo o drugem vseobsegajočem donosu	17
2.1.4	Izkaz denarnih tokov	17
2.1.5	Poročilo o kapitalskih spremembah	18
2.1.6	Pojasnila k računovodskim izkazom	18
2.2	Zakonske regulative finančnega poročanja	19
2.3	Analiza finančnih poročil.....	20
2.3.1	Horizontalna analiza.....	20
2.3.2	Navpična analiza.....	21
2.3.3	Finančni pokazatelji.....	22
2.4	Statistična analiza letnih poročil	26
3	FINANČNA ANALIZA DRUŽBE ELEKTRO GORENJSKA, GORENJSKE ELEKTRARNE IN SKUPINE	28
3.1	Vodoravna analiza	28
3.2	Navpična analiza.....	41
3.3	Analiza z računovodskimi kazalniki	55
3.3.1	Računovodski kazalniki.....	55
3.3.2	Vrste kazalnikov	55
3.3.3	Kazalnik financiranja	56
3.3.4	Kazalniki investiranja.....	56
3.3.5	Kazalniki vodoravne finančne sestave.....	57
3.3.6	Kazalniki obračanja	58
3.3.7	Kazalniki gospodarnosti	59
3.3.8	Kazalniki dobičkonosnosti	60
3.3.9	Analiza plačilne sposobnosti	60
3.3.10	Analiza financiranja podjetja.....	63
3.3.11	Analiza stabilnosti poslovanja.....	65
3.3.12	Analiza uspešnosti poslovanja	67
3.3.13	Primerjava uspešnosti poslovanja vseh družb Skupine Elektro Gorenjska	69
3.3.14	Primerjava poslovanja elektrodistribucijskih podjetij Slovenije.....	71
4	UGOTOVITVE.....	74

5	ZAKLJUČKI.....	76
6	LITERATURA IN VIRI	78

KAZALO TABEL

Tabela 1: Vodoravna analiza sredstev iz bilance stanja Elektro Gorenjska, d.d. ..	29
Tabela 2: Vodoravna analiza sredstev iz bilance stanja Gorenjske elektrarne, d.o.o.....	30
Tabela 3: Vodoravna analiza sredstev iz bilance stanja Skupine Elektro Gorenjska, d.d.....	31
Tabela 4: Vodoravna analiza obveznosti do virov sredstev iz bilance stanja Elektro Gorenjska, d.d.....	33
Tabela 5: Vodoravna analiza obveznosti do virov sredstev iz bilance stanja Skupine Elektro Gorenjska.....	34
Tabela 6: Vodoravna analiza obveznosti do virov sredstev iz bilance stanja Gorenjske elektrarne, d.o.o.	35
Tabela 7: Vodoravna analiza poslovnega izida Elektro Gorenjska, d.d.	37
Tabela 8: Vodoravna analiza poslovnega izida Skupine Elektro Gorenjska.....	38
Tabela 9: Vodoravna analiza poslovnega izida Gorenjske elektrarne, d.o.o.....	39
Tabela 10: Navpična analiza bilance stanja Elektro Gorenjska, d.d.	42
Tabela 11: Navpična analiza bilance stanja Skupine Elektro Gorenjska	43
Tabela 12: Navpična analiza bilance stanja Gorenjske elektrarne, d.o.o.....	44
Tabela 13: Navpična analiza obveznosti do virov sredstev iz bilance stanja Elektro Gorenjska, d.d.....	46
Tabela 14: Navpična analiza obveznosti do virov sredstev iz bilance stanja Skupine Elektro Gorenjska.....	47
Tabela 15: Navpična analiza obveznosti do virov sredstev iz bilance stanja Gorenjske elektrarne, d.o.o.	47
Tabela 16: Navpična analiza poslovnega izida Elektro Gorenjska, d.d.....	50
Tabela 17: Navpična analiza poslovnega izida Skupine Elektro Gorenjska.....	51
Tabela 18: Navpična analiza poslovnega izida Gorenjske elektrarne, d.o.o.....	52
Tabela 19: Plačilna sposobnost Elektro Gorenjska, d.d.	61
Tabela 20: Plačilna sposobnost Skupine Elektro Gorenjska	62
Tabela 21: Financiranje Elektro Gorenjska, d.d.....	64
Tabela 22: Financiranje Skupine Elektro Gorenjska.....	64
Tabela 23: Stabilnost poslovanja družbe Elektro Gorenjska, d.d.....	65
Tabela 24: Stabilnost poslovanja Skupine Elektro Gorenjska.....	66
Tabela 25: Uspešnost poslovanja Elektro Gorenjska, d.d.	68
Tabela 26: Uspešnost poslovanja Skupine Elektro Gorenjska	68
Tabela 27: Primerjava uspešnosti poslovanja podjetij Skupine Elektro Gorenjska	69
Tabela 28: Število zaposlenih 2019–2022.....	69
Tabela 29: Primerjava uspešnost poslovanja Elektro Gorenjska, Elektro Ljubljana, Elektro Primorska, Elektro Maribor in Elektro Celje	72

KAZALO SLIK

Slika 1: Organigram Skupine Elektro Gorenjska	12
Slika 2: Gibanje sredstev družb Skupine Elektro Gorenjska v obdobju 2019–2022	33
Slika 3: Gibanje kapitala Skupine Elektro Gorenjska v obdobju 2019–2022	36
Slika 4: Gibanje prihodkov od prodaje Skupine Elektro Gorenjska v obdobju 2019–2022.....	40
Slika 5: Gibanje poslovnega izida Skupine Elektro Gorenjska v obdobju 2019–2022	41
Slika 6: Delež posameznih postavk sredstev v okviru vseh sredstev Elektro Gorenjska, d.d.	45
Slika 7: Delež posameznih postavk sredstev v okviru vseh sredstev Skupine Elektro Gorenjska	45
Slika 8: Delež posameznih postavk sredstev v okviru vseh sredstev Gorenjske elektrarne.....	46
Slika 9: Delež posameznih postavk obveznosti do sredstev v okviru vseh sredstev Elektro Gorenjska, d.d.	48
Slika 10: Delež posameznih postavk obveznosti do sredstev v okviru vseh sredstev Skupine Elektro Gorenjska	49
Slika 11: Delež posameznih postavk obveznosti do sredstev v okviru vseh sredstev Gorenjske elektrarne, d.o.o.....	49
Slika 12: Delež posameznih postavk prihodkov Skupine Elektro Gorenjska	53
Slika 13: Delež posameznih postavk prihodkov Elektro Gorenjska, d.d.	54
Slika 14: Delež posameznih postavk prihodkov Gorenjske elektrarne, d.o.o.	54
Slika 15: Plačilna sposobnost Elektro Gorenjska, d.d.	61
Slika 16: Plačilna sposobnost Skupine Elektro Gorenjska	62
Slika 17: Financiranje Elektro Gorenjska, d.d.	63
Slika 18: Financiranje Skupine Elektro Gorenjska	64
Slika 19: Stabilnost Elektro Gorenjska, d.d.	66
Slika 20: Stabilnost Skupine Elektro Gorenjska	66
Slika 21: Uspešnost poslovanja Skupine Elektro Gorenjska	68
Slika 22: ROA in ROE v kriznih letih Skupine Elektro Gorenjska	71
Slika 23: Dodana vrednost in poslovni prihodki Skupine Elektro Gorenjska.....	71
Slika 24: Primerjalna analiza poslovanja elektrodistribucijskih podjetij Slovenije .	73

KRATICE IN AKRONIMI

d.d. – delniška družba

d.o.o. – družba z omejeno odgovornostjo

ECE – ECE, energetska družba, d.o.o.

EG – Družba Elektro Gorenjska, d.d.

EUR – denarna enota evro

EZ – energetska zakon

GE – Gorenjske elektrarne, d.o.o.

GEK – GEK, Vzdrževanje, d.o.o.

IPI – izkaz poslovnega izida

SODO – Sistemski operater distribucijskega omrežja

SPTTE – Proizvodnja toplote in električne energije

SRS – Slovenski računovodski standardi

1 UVOD

1.1 Predstavitev problema

Življenja brez električne energije kot nujne dobrine si ne predstavljamo, saj jo vsi potrebujemo. V Sloveniji imamo zaradi tržnega gospodarstva na trgu več podjetij, ki si med seboj konkurirajo (z več konkurenčnimi elementi, na primer s ceno). Podjetja tekmujejo za čim večji tržni delež oziroma kupce (odjemalce). Tako je tudi na trgu ponudnikov električne energije, na katerem si več podjetij oziroma ponudnikov električne energije med seboj konkurira (najpogosteje s ceno, vendar tudi z zmogljivostjo, pokritostjo omrežja itd.) in tako tekmuje za odjemalce.

Za razumevanje finančnega položaja podjetja je treba pregledati in analizirati več računovodskih izkazov: bilance stanja, izkaze poslovnega izida, izkaze denarnih tokov in letna poročila (Harvard Business School, 2024).

V diplomski nalogi je izdelana primerjalna analiza poslovnih poročil Skupine Elektro Gorenjska, ki jo sestavljata Elektro Gorenjska, d.d., in Gorenjske elektrarne, d.o.o., pred krizo covid-19 in po njej. Za primerjavo smo uporabili leto 2019, ki je bilo stabilno leto, in leta 2020, 2021, 2022. Pri analizi smo se osredotočili predvsem na računovodska poročila. Primerjava računovodskih izkazov pokaže splošne razlike v obravnavanem obdobju in pojasni razloge za odstopanja. V diplomski nalogi smo pregledali vodoravno in navpično analizo bilance stanja, v nadaljevanju pa smo obravnavali še računovodske kazalnike financiranja in investiranja, vodoravne finančne sestave, obračanja, gospodarnost, donosnost, dodane vrednosti in denarne izide.

1.2 Cilji naloge

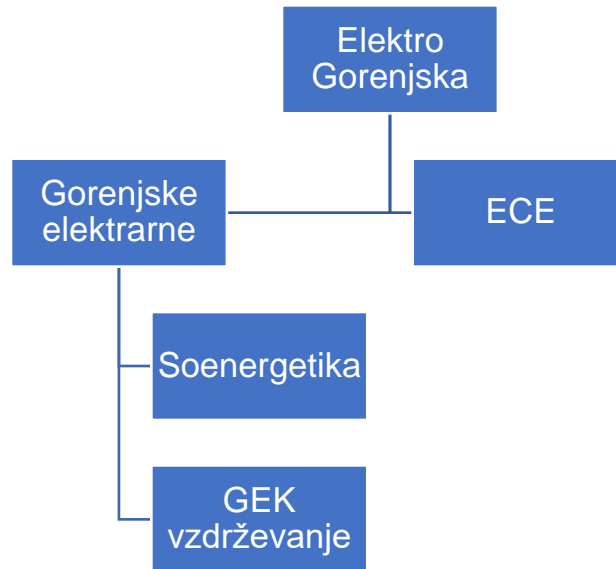
V diplomski nalogi smo na podlagi analiz in računovodskih kazalnikov bilance stanja in izkaza poslovnega izida ugotavljali, kako podjetji in Skupina poslujejo, kakšen imajo dobiček, kako se financirajo, koliko imajo premoženja, kako se obračajo zaloge, njihove največje terjatve, poslovne izide, višino prihodkov in odhodkov. Analizirali smo, kako sta kriza covid-19 in energetska kriza vplivali na poslovanje podjetja. Ugotavljali smo regulatorni vpliv na prihodke zaradi posega Vlade RS in zmanjšanja cene omrežnine in posledično poslovanje matične družbe ter tržne cene proizvodnje električne energije in tržnih storitev pri prihodkih na poslovanje hčerinske družbe ter na celotno Skupino Elektro Gorenjska.

1.3 Predstavitev okolja

Skupina Elektro Gorenjska je sestavljena iz (slika 1):

- matična družba Elektro Gorenjska, d.d. (100 %),

- hčerinska družba Gorenjske elektrarne, d.o.o. (100 %),
- GEK Vzdrževanje, d.o.o. (100 %),
- Soenergetika, d.o.o. (25 % v lasti Gorenjskih elektrarn),
- ECE, d.o.o. (25,67 % v lasti Elektra Gorenjska, d.d.).

Slika 1: Organigram Skupine Elektro Gorenjska

(Vir: Letno poročilo Elektro Gorenjska za leti 2022, 2023)

Elektro Gorenjska, d.d., oskrbuje z električno energijo več kot 88.900 uporabnikov na Gorenjskem. Skrbi za kakovostno delovanje nekaj manj kot 5500-kilometrskega omrežja različnih napetostnih nivojev, 13 razdelilnih transformatorskih postaj, 8 razdelilnih postaj in 1373 transformatorskih postaj. Njihovo temeljno poslanstvo je omogočati enakopraven in zanesljiv dostop do električne energije vsem končnim uporabnikom na območju Gorenjske, pri čemer je zagotavljanje varnosti in kakovosti distribucijskega omrežja ključnega pomena (Letno poročilo Elektro Gorenjska za leti 2022, 2023).

Tako Elektro Gorenjska uporabnikom po EZ-1 zagotavlja nemoteno dobavo električne energije, prevzema električno energijo s hidroelektrarn (107 enot), sončnih elektrarn (474 enot), SPTE (objekti soproizvodnje in toplotne energije) in drugih elektrarn (80 enot) (Letno poročilo Elektro Gorenjska za leti 2022, 2023).

Vizija podjetja je, da bo Skupina Elektro Gorenjska sodoben, inovativen in v javnosti pozitivno prepoznan osrednji akter razvoja trga storitev prožnosti. Skupaj z naraščajočo dinamiko uvajanja in vgrajevanja novih tehnologij se zavezuje in zagotavlja 100-odstotno priključenost vseh uporabnikov omrežja. Poleg tega se Skupina zavezuje, da bo uporabnikom zagotavljala sodobno in celovito uporabniško izkušnjo, s tem da se bo hitro in učinkovito prilagajala vsem sodobnim izzivom,

trendom in različnim zunanjim dejavnikom (Letno poročilo Elektro Gorenjska za leti 2022, 2023).

Prav tako se Skupina Elektro Gorenjska zavezuje, da bodo fleksibilen proizvajalec čiste energije iz obnovljivih virov in eden od ponudnikov specifičnih ter naprednih energetske storitve v lokalnem okolju, ki svojim kupcem zagotavlja odlično uporabniško izkušnjo. Z izgradnjo novih proizvodnih enot bodo podvojili inštalirano moč sončnih elektrarn glede na izhodiščno leto 2020. Pomembna tema strategije za obdobje 2022–2026 je področje trajnostnega poslovanja, v okviru katerega je posebna pozornost namenjena vzpostavitvi modela za merjenje ogljičnega odtisa in izvajanju aktivnosti za njegovo zmanjšanje (Letno poročilo družbe Gorenjske elektrarne za leti 2022, 2023).

1.4 Predpostavke in omejitve

Predpostavili smo, da sta kriza zaradi epidemije covid-19 in energetska kriza vplivali na poslovanje obravnavanega podjetja v preteklem letu. Predvidevamo, da je posebej velik vpliv imela država zaradi regulacije cen omrežnine.

Naloga je omejena na skupino lastniško povezanih podjetij, na čas pred krizo zaradi covid-19 in po njej ter po energetske krizi. Zaradi dejstva, da je naloga omejena na krajše časovno obdobje 2019–2022, morebiti ne bo prikazala dovolj značilen trend poslovanja družb.

Podatki o poslovanju so javno dostopni, zato ne pričakujemo omejitev pridobivanja informacij.

1.5 Metode dela

Uporabili smo več metod dela. V teoretičnem delu smo uporabili deskriptivno in komparativno metodo, v praktičnem delu pa smo vključili še metodo sinteze ter induktivno in deduktivno metodo.

Na podlagi podatkov iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida Skupine Elektro Gorenjska, Družbe Elektro Gorenjska, d.d., in Gorenjske elektrarne, d.o.o., za obdobje 2019–2022 smo prikazali vrednosti poslovanja v posameznih elementih ter kazalnike poslovanja družb: kazalnike financiranja, kazalnike gospodarjenja, kazalnike produktivnosti in dohodkovnosti in kazalnike razmerij. S pomočjo statističnih podatkov smo izdelali primerjalno analizo vrednostnih podatkov z izračuni indeksa s stalno osnovo, verižnega indeksa in deležev.

Prav tako smo izdelali primerjalno analizo kazalnikov poslovanja petih distribucijskih podjetij, in sicer Elektro Ljubljana, d.d, Elektro Primorska, d.d, Elektro Maribor, d.d., Elektro Celje, d.d., in Elektro Gorenjska, d.d.

2 TEORETIČNE OSNOVE

Gospodarski subjekti, ki danes delujejo po vsem svetu, so najpogosteje organizirani kot trgovske družbe. Če govorimo o velikih gospodarskih družbah, so te organizirane kot delniške družbe. Z izdajo delnic spremljajo poslovanje družbe vsi, ki so sodelovali pri naložbi. Vlagatelji bodo torej pričakovali dobiček kot rezultat svoje naložbe in zato so zainteresirani za poslovanje. Manjše trgovske družbe ustanavlja eden ali več lastnikov poslovnih deležev, ki bodo za svoj vložek pričakovali čim večji dobiček. Vsako trgovsko podjetje je gospodarski subjekt v svoji državi, veliko pa jih deluje tudi na širšem trgu. To pomeni, da morajo trgovske družbe poslovati med seboj. Poleg tega v vsakem poslu obstaja potreba po dodatnih sredstvih, ki so na voljo bankam in drugim finančnim institucijam. Vse to kaže na dejstvo, da se poslovanje gospodarskih družb v večji ali manjši meri odvija pod povečevalnim steklom javnosti. Za poslovanje manjših podjetij se bodo poleg ustanoviteljev zanimali njihovi dobavitelji, upniki in država. Z vstopanjem na širše trge, zunaj nacionalnega, trgovsko podjetje vstopa v poslovne odnose z mnogimi poslovnimi partnerji. Zato je treba s finančnimi poročili prikazati stanje in rezultate poslovanja na vsem razumljiv način. Tako je bil ustanovljen Mednarodni odbor, ki je oblikoval smernice, imenovane Mednarodni standardi računovodskega poročanja, po katerih se pripravljajo računovodski izkazi, ki vsem zainteresiranim omogočijo vpogled v poslovanje posameznega podjetja (Dolenc in Stubelj, 2011).

2.1 Računovodsko poročanje

Računovodski izkazi predstavljajo zadnjo fazo obdelave računovodskih podatkov in se pojavljajo kot nosilci računovodskih informacij. Cilj računovodskih izkazov je zainteresiranim uporabnikom predstaviti vse relevantne in zanesljive podatke o finančnem položaju in uspešnosti poslovanja družbe (Štefe, 2023).

Temeljni računovodski izkazi po Zakonu o računovodstvu so (Koletnik, 2006):

- bilanca stanja,
- izkaz poslovnega izida,
- poročilo o drugem vseobsegajočem donosu,
- izkaz denarnih tokov,
- poročilo o kapitalskih spremembah,
- pojasnila k računovodskim izkazom.

2.1.1 Bilanca stanja

Bilanca stanja je sistematičen pregled sredstev, kapitala in obveznosti do virov sredstev gospodarskega subjekta na določen dan. Sestavljena je iz dveh delov, sredstev in obveznosti do virov sredstev, ki morata biti v ravnovesju in na podlagi katerih se ugotavlja finančni položaj družbe. Sredstva so sredstva podjetja,

obveznosti pa so vir sredstev. Bilanca stanja je dvojni prikaz sredstev podjetja: enkrat po videzu in drugič po izvoru sredstev. Zagotavlja naj bi informacije o likvidnosti, finančni moči in zadolženosti podjetja, kakšna je horizontalna finančna struktura (razmerje, v katerem so sredstva financirana iz lastnih in drugih virov), kakšen je položaj opazovanega podjetja glede na podjetja podobne dejavnosti, glede na preteklo obdobje ipd. Bilanca stanja predstavlja osnovo za analizo finančnega položaja, ugotavljanje slabosti in pomanjkljivosti v poslovanju ter za napovedovanje poslovanja v prihodnje (Milost, 2009).

$$\begin{aligned} \text{SREDSTVA} &= \text{OBVEZNOSTI} \\ \text{SREDSTVA} &= \text{OBVEZNOSTI} + \text{KAPITAL} \\ \text{KAPITAL} &= \text{SREDSTVA} - \text{OBVEZNOSTI} \end{aligned}$$

Premoženje je gospodarski vir, ki ga podjetje uporablja pri opravljanju svoje dejavnosti. V bilanci stanja so prikazani le viri, ki v skladu z računovodskimi predpisi izpolnjujejo določene pogoje: vir mora imeti merljivo vrednost in biti v lasti podjetja, od katerega je mogoče pričakovati gospodarsko korist. Obveznosti so obstoječi dolgovi podjetja, ki izhajajo iz preteklih dogodkov in katerih poravnava naj bi zmanjšala vire, ki utelešajo gospodarske koristi. Kapital je preostanek sredstev po odbitku vseh njegovih obveznosti (Bergant, 2013).

2.1.2 Izkaz poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida prikazuje prihodke, odhodke in finančni izid poslovanja za določeno časovno obdobje, torej izkazuje donosnost poslovanja podjetja za določeno obdobje. Prihodki podjetja povečujejo sredstva podjetja in zmanjšujejo obveznosti, odhodki pa zmanjšujejo ali povečujejo obveznosti. Da bi lahko ugotovili poslovni izid za poslovno leto, družba pripravi »izkaz poslovnega izida«, v katerem za obračunsko obdobje ugotovi: prihodke, odhodke in poslovni izid (Igličar in Hočevar, 2011).

Prihodki predstavljajo povečanje gospodarske koristi v obračunskem obdobju v obliki povečanja ali priliva sredstev ali zmanjšanja obveznosti, kar povzroči povečanje glavnice, razen povečanj, ki izhajajo iz plačil lastnika (Bergant, 2013).

Izdatki predstavljajo zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki izčrpanja ali odliva sredstev, kar povzroči zmanjšanje glavnice, razen zmanjšanja zaradi razdelitve glavnice (Bergant, 2013).

Poslovni rezultat družbe je razlika med vrednostjo celotnih prihodkov in vrednostjo celotnih odhodkov, ugotavlja pa se z izkazom poslovnega izida, ki se sestavi ob koncu obračunskega obdobja. Spremembe finančnega položaja lahko vplivajo na poslovni izid, zato je pred pripravo izkaza poslovnega izida sestavljena bilanca stanja (Bergant, 2013).

Finančni rezultat je pozitiven, če je podjetje doseglo več, kot je vložilo, če pa mora podjetje iz poslovnega procesa vložiti več, kot je doseglo, potem posluje z izgubo, torej je finančni rezultat negativen (Milost, 2009).

$$\begin{aligned} \text{PRIHODKI} - \text{ODHODKI} &= \text{FINANČNI REZULTAT} \\ \text{PRIHODKI} > \text{ODHODKI} &= \text{DOBIČEK} \\ \text{ODHODKI} > \text{PRIHODKI} &= \text{IZGUBA} \end{aligned}$$

2.1.3 Poročilo o drugem vseobsegajočem donosu

Glavni namen sestave izkaza vseobsegajočega donosa je lastnikom kapitala in upnikom podati informacijo o tem, kakšen je dobiček ali izguba kot posledica gospodarjenja, in informacijo o drugem vseobsegajočem donosu kot posledico ekonomskih pogojev poslovanja. Poročilo o drugem vseobsegajočem donosu pripravijo le tisti podjetniki, ki so zavezani k uporabi Mednarodnih standardov računovodskega poročanja, po Zakonu o računovodstvu pa so to veliki podjetniki in družbe javnega pomena (Igličar in Hočevar, 2011).

Podjetniki, ki so zavezani k uporabi Slovenskih računovodskih standardov (SRS), niso dolžni pripraviti poročila o drugem vseobsegajočem donosu.

2.1.4 Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov zagotavlja informacije o virih in uporabi denarnih sredstev v poročevalskem obdobju ter zagotavlja podlago za načrtovanje prihodnjih denarnih tokov in potreb po financiranju. Denarni tokovi so razvrščeni v tri vrste dejavnosti (Robnik, 2013):

- poslovne dejavnosti,
- naložbene dejavnosti,
- finančne dejavnosti.

Poslovne dejavnosti so glavne dejavnosti, s katerimi družba ustvari največ prihodkov in ki najbolj pomembno vplivajo na finančni rezultat družbe. Najpogostejši denarni prejemki pri teh dejavnostih so: prejemki od prodaje blaga in opravljenih storitev, provizije, honorarji, avtorski honorarji in prihodki od zavarovalnice; najpogostejši odhodki pa so: plačila dobaviteljem in zaposlenim, plačani davki in zavarovanja, premije (Koritnik, 2010).

Naložbene dejavnosti so povezane s pridobivanjem in odtujitvijo osnovnih sredstev ter drugimi naložbami. Prejemki pri naložbenju so: prodaja dolgoročnih sredstev, prodaja tujih deležev in vračila posojil; odhodki iz teh dejavnosti so: nakup osnovnih sredstev, nakup delnic in posojila (Koritnik, 2010).

Finančne dejavnosti so dejavnosti, povezane s financiranjem poslovanja ter spremembami strukture in višine kapitala, ter obveznosti. Najpogostejši prejemki pri teh dejavnostih so: denarni prejemki od izdaje delnic, obveznic in prejetih posojil; najpogostejši izdatki pri teh dejavnostih pa so: denarni izdatki za nakup lastnih delnic, dividende, obresti in vračila posojil (Koritnik, 2010).

Rezultat izračuna vseh denarnih tokov pokaže, ali ima podjetje pri poslovanju presežek ali primanjkljaj denarnih sredstev. Denarni tok prikazuje dinamiko prejemkov in izdatkov denarja v določenem časovnem obdobju, kar omogoča ustrezno politiko in upravljanje denarnih tokov, ki predstavljajo stanje podjetja (Robnik, 2013).

2.1.5 Poročilo o kapitalskih spremembah

Poročilo o gibanju kapitala vsebuje podatke o kapitalu, rezervah in izplačanih dividendah, ki so povzeti iz knjigovodskih stanj na zadnji dan obračunskega obdobja. Namen poročila je prikazati spremembo premoženja družbe, pri čemer se v opombi navede vzrok zmanjšanja oziroma povečanja kapitala. Poročilo o gibanju kapitala je sestavni del temeljnih računovodskih izkazov in v njem morajo biti po MRS 1 razkrite naslednje postavke (Igličar in Hočevar, 2011):

- dobiček ali izguba obdobja,
- vse postavke prihodkov ali odhodkov in poslovnega izida, ki jih je po zahtevah drugih standardov treba pripoznati neposredno v kapitalu, in njihov skupni znesek,
- vpliv sprememb računovodskih usmeritev in odprave bistvenih napak,
- dodatne naložbe lastnikov in višina izglasovanih dividend,
- znesek zadržanega dobička ali izgube na začetku ali koncu obdobja in spremembe v tem obdobju,
- prilagoditev sprememb vsake druge kapitalske pozicije.

2.1.6 Pojasnila k računovodskim izkazom

Pojasnila k računovodskim izkazom predstavljajo podrobnejšo dopolnitev in nadgradnjo podatkov iz izkaza finančnega položaja (bilance stanja), izkaza poslovnega izida in izkaza denarnih tokov. Uporabniki računovodskih informacij so lahko notranji ali zunanji. Notranji uporabniki so različne ravni upravljanja, najpomembnejši zunanji uporabniki pa so sedanji in potencialni investitorji, upniki in državne institucije. Pravilnik ne predpisuje uradne oblike ali vsebine opomb, podatki pa so lahko prikazani v obliki besedila, tabel in grafov. Pojasnila vsebujejo vse podrobnosti, ki razbremenjujejo računovodske izkaze, in dodatne informacije, ki niso predstavljene drugje v računovodskih izkazih, a so pomembne za njihovo razumevanje (Bergant, 2013).

2.2 Zakonske regulative finančnega poročanja

Po Zakonu o računovodstvu se podjetniki glede na kazalnike, ugotovljene na zadnji dan poslovnega leta pred poslovnim letom, za katerega se sestavljajo računovodski izkazi, razvrščajo na mikro, male, srednje in velike (Igličar in Hočevar, 2011).

Podjetniki so razvrščeni glede na naslednje kazalnike (Bergant, 2013):

- znesek bilančne vsote,
- znesek dohodka,
- povprečno število delavcev v poslovnem letu.

Podjetniki, fizične in pravne osebe, ki so zavezanci za davek od dobička, so dolžni sestaviti letne računovodske izkaze v obliki, vsebini in na način, ki ga določa Zakon o računovodstvu, in na njegovi podlagi sprejeti predpisi. Zakon o računovodstvu predpisuje nabor računovodskih izkazov, ki jih je dolžan sestaviti podjetnik in je odvisen od njegove velikosti (Bergant, 2013).

Podjetnik je dolžan pripraviti letno računovodsko poročilo, ki mora vsebovati resničen in pošten prikaz razvoja in rezultatov poslovanja podjetnika ter njegovega položaja, skupaj z opisom glavnih tveganj in negotovosti, s katerimi se sooča, ter podatki o varstvu okolja in delavcev, če je to potrebno za razumevanje razvoja, rezultatov poslovanja in njegovega položaja.

Letno poročilo mora vsebovati (Štefe, 2023):

1. računovodski izkaz za poročevalsko obdobje in revizijsko poročilo, če je predpisana obvezna revizija letnih računovodskih izkazov;
2. izjavo o uporabi kodeksa upravljanja javnih delniških družb, če so ga dolžni sestaviti po določbah zakona o računovodstvu;
3. poročilo o plačilih javnemu sektorju, če ga morajo sestaviti po določbah zakona o računovodstvu;
4. poročilo o upravljanju s podatki vsebuje:
 - verjeten prihodnji razvoj podjetnikovega poslovanja,
 - raziskovalne in razvojne dejavnosti,
 - podatke o nakupu lastnih delnic v skladu s predpisom, ki ureja trgovske družbe,
 - podatke o obstoječih podružnicah podjetnika,
 - uporabljene finančne instrumente, če so ti pomembni za oceno sredstev, obveznosti, uspešnosti poslovanja in finančnega položaja:
 - cilje in politike podjetnikov v zvezi z obvladovanjem finančnih tveganj skupaj s politiko varovanja vsake pomembne vrste napovedanega posla, za katerega se uporablja računovodstvo varovanja pred tveganjem,
 - izpostavljenost podjetnika tveganjem: cenovno, kreditno, likvidnostno in denarni tok.

2.3 Analiza finančnih poročil

Za zagotavljanje pogojev, ki omogočajo preživetje in razvoj podjetja na trgu, se prevzema vodenje razvoja in delovanja podjetja. V tem kontekstu se vidi smisel analize poslovanja podjetja, ki »proizvaja« informacije, potrebne za upravljanje. Pri celoviti analizi se teži k celovitemu zajetju vseh relevantnih podatkov in informacij, pa naj gre za vrednostne (denarne) ali kvantitativne (naturalne) podatke in informacije. Nasprotno pa je analiza računovodskih izkazov usmerjena predvsem na denarne ali vrednostne podatke ali informacije. Analizo finančnih poročil imenujemo tudi finančna analiza, ker se osredotoča na kvantitativne finančne informacije (Štefe, 2023).

Za uspešno računovodsko analizo je pomemben izbor kazalnikov, ki je odvisen od namena analize uporabnika. Pri analizi ne smemo uporabiti prevelikega števila kazalnikov, ker bi to zmanjšalo eno glavnih prednosti računovodske analize, ki je v zgoščenosti informacij o podjetju (Slapničar, 2022, str. 1).

2.3.1 Horizontalna analiza

Analize računovodskih izkazov so najpogosteje narejene kot primerjava številčnih kazalcev iz poročil, pridobljenih ob koncu poslovnega leta. To omogoča primerjavo v določenem obdobju. Takšna analiza prikazuje spremembe posameznih postavk in se imenuje vodoravna analiza. Vedno je bolje primerjati pozicije za več let, da lahko opazimo določene težnje in na njihovi podlagi naredimo boljše poslovne načrte in odločitve za prihodnja obdobja. Predmet vodoravne analize so bilančna stanja in stanja iz izkaza poslovnega izida. Za sklepanje o dinamiki sprememb je potrebno spremljanje večletnih trendov. Rezultat analize dveh obdobj namreč lahko poda sliko pozitivnih trendov, če pa analizo naredimo za daljše obdobje, lahko privede do zaključka, da rezultat analize kaže na možne težave (Štefe, 2023).

Vodoravna analiza je primerjalni prikaz absolutnih vsot najpomembnejših kontnih pozicij dobička/izgube in bilance stanja ter spremembe teh zneskov skozi čas za več zaporednih letnih poročil. Za primerjavo in izračun sprememb pozicij računovodskih izkazov se lahko izbere bazno leto, druga leta pa se z njim primerjajo na podlagi baznih indeksov. Uporabijo se lahko tudi primerjave posameznega leta s predhodnim letom na podlagi izračuna verižnih indeksov (Groff, Hočevnar in Igljučar, 2007).

Primerjalna računovodska poročila, ki služijo kot podlaga za izvedbo horizontalne analize, lahko obravnavamo v okviru primerjave, pri kateri se na podlagi opazovanja dinamike in tendence spreminjanja posameznih pozicij osnovnih računovodskih poročil oblikuje presoja o tem, kako varno in uspešno je poslovanje opazovanega podjetja (Hočevnar in Igljučar, 2011).

Postopek ugotavljanja odstotnega povečanja ali zmanjšanja zanesljivosti stanja računovodskih izkazov v zaporednih časovnih obdobjih glede na bazno obdobje (Hočevar in Igličar, 2011):

$$\text{odstotek spremembe} = \frac{\text{stanje v tekočem obdobju} - \text{stanje v baznem obdobju}}{\text{stanje v baznem obdobju}} \times 100$$

$$\text{relativna sprememba} = \frac{\text{absolutna sprememba}}{\text{znesek prejšnjega leta}} \times 100$$

$$\text{absolutna sprememba} = \text{znesek tekočega leta} - \text{znesek prejšnjega leta}$$

S tem ugotovimo vzrok spremembe, ocenimo verjetnost, ali se bo tak trend nadaljeval, in nadalje ocenimo, ali je sprememba ugodna ali ne.

Pri vodoravni analizi lahko nastane problem, če pride do bistvenih sprememb v politiki bilanciranja, sprememb v računovodskih sistemih pri pripravi računovodskih poročil ali na primer inflacije. Potem je treba pomembne postavke najprej uskladiti, da je tovrstna analiza sploh smiselna (Hočevar in Igličar, 2011).

2.3.2 Navpična analiza

Navpična analiza prikazuje odstotni delež posamezne postavke računovodskega izkaza glede na pripadajočo vsoto, na primer v sredstvih bodo prikazana obratna sredstva glede na bilančno vsoto. Iz primerjalnega poročila za navpično analizo pozicij bilance stanja je razvidno, kako se razmerja med pozicijami gibljejo skozi čas (Štefe, 2023).

Navpična analiza se izvede tako, da se sredstva in obveznosti do virov sredstev v bilanci stanja označijo s 100, vse ostale pozicije pa se nato povežejo z njimi, da se dobi njihova struktura. Prav tako je prihodek od prodaje oziroma skupni prihodek označen s 100, zato se druge pozicije primerjajo z njim. Tovrstna analiza je še posebej dobra v primerih inflacije, ko absolutne številke ne govorijo same zase (Groff, Hočevar in Igličar, 2007).

Te bilance stanja so odraz naložbene politike in poslovne politike. Strukturni računovodski izkazi služijo kot podlaga za izvedbo navpične analize, lahko jih obravnavamo v okviru analize. Navpična analiza omogoča vpogled v strukturo računovodskih izkazov (Groff, Hočevar in Igličar, 2007).

Navpična analiza bilance stanja je ugotavljanje deleža posameznih elementov, to je postavk sredstev in virov sredstev v skupni vrednosti sredstev (pasiva) (Igličar in Hočevar, 2011):

$$\text{odstotni delež} = \frac{\text{vrednost posamezne postavke sredstev/obveznosti}}{\text{skupna vrednost sredstev/obveznosti}} \times 100$$

Z navpično analizo izkaza poslovnega izida ugotavljamo odstotni delež posameznega elementa (postavke) izkaza poslovnega izida v vrednosti čistih prihodkov od prodaje podjetja. V skladu s tem se vrednost čistih prihodkov od prodaje vzame kot konstanta (Igličar in Hočevar, 2011):

$$\text{odstotni delež} = \frac{\text{postavke poročila IPI}}{\text{neto prodaja}} \times 100$$

2.3.3 Finančni pokazatelji

Da bi dobili finančne kazalnike, moramo postaviti eno ekonomsko velikost v razmerje z drugo ekonomsko velikostjo. Hkrati pa moramo v razmerja postaviti količine, ki so bile pridobljene na določen dan ali pa so rezultat poslovanja v določenem obdobju. Dobljene rezultate uporabimo za izdelavo načrtov in na njihovi podlagi sprejemamo odločitve o prihodnjem poslovanju. Kateri indikatorji bodo uporabljeni, je odvisno od uporabnika v danem trenutku. Dolgoročne vlagatelj zanima učinkovitost poslovanja, za odobravanje kratkoročnih posojil pa je bankam pomembno finančno stanje, ki se izraža s količnikom likvidnosti. Poleg tega vodstvo družbe spremlja vse finančne vidike analize, ker mora skrbeti za celotno poslovanje, zagotavljati kratkoročno in dolgoročno stabilnost, dobičkonosnost in nadaljnji razvoj (Štefe, 2023). Najpogosteje so uporabljeni naslednji kazalniki (Bergant, 2013):

- Kazalniki likvidnosti – merijo sposobnost podjetja, kako poravnati svoje kratkoročne obveznosti.
- Kazalniki zadolženosti – merijo, koliko je podjetje financirano iz drugih virov sredstev.
- Kazalniki aktivnosti – merijo, kako učinkovito podjetje uporablja svoje vire.
- Ekonomski kazalniki – merijo razmerje med prihodki in izdatki, torej kažejo, koliko prihodkov se ustvari na enoto izdatkov.
- Kazalniki dobičkonosnosti – merijo donosnost vloženega kapitala.
- Naložbeni kazalniki – merijo uspešnost naložb v navadne delnice.

Za varnost poslovanja sta najpomembnejša pokazatelja likvidnost in zadolženost. Vendar ima vsak indikator svoj pomen, ki bo prišel do izraza, ko ga primerjamo z določeno standardno velikostjo. Te velikosti so lahko načrti, primerjava velikosti v določenem obdobju in primerjava s podobnimi podjetji (Štefe, 2023).

Likvidnost podjetja pravzaprav izhaja iz sposobnosti podjetja, kako hitro in učinkovito uspe spreminjati svoje nedenarno premoženje (npr. terjatve do kupcev) v denar. Velikokrat je likvidnost odvisna tudi od časa in stroškov, ki so potrebni za ta proces. Posledično likvidnost oziroma likvidno poslovanje lahko razumemo kot sposobnost podjetja, da poravnava vse obveznosti ob zapadlosti (plačilna sposobnost), saj je sposobno dovolj hitro spreminjati nedenarno premoženje v denar. Če tega ni zmožno, potem rečemo, da je podjetje nelikvidno in mora, poleg rednega poslovanja, iskati druge zunanje vire financiranja, če sploh želi ostati v poslu. V 11. členu Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP) je likvidnost definirana kot kratkoročna plačilna sposobnost – sposobnost pravne ali fizične osebe v določenem časovnem obdobju, da poravnava vse obveznosti, ki so zapadle v tem časovnem obdobju. Se pravi, podjetje ali posameznik ima v določenem krajšem obdobju zadostna finančna sredstva, da sproti poravnava svoje obveznosti. Likvidnost podjetja lahko preverimo s kazalniki likvidnosti, kot sta kratkoročni koeficient ali pospešeni koeficient (Mayr, 2017).

Gospodarnost poslovanja pokaže, kako učinkovito je poslovanje podjetja oziroma kaže na razmerje med prihodki in odhodki (Igličar, Hočevar in Groff, 2013). Koeficient gospodarnosti poslovanja nam pove razmerje med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki. Podjetje posluje gospodarno, če so prihodki večji od odhodkov. Če so poslovni prihodki večji od poslovnih odhodkov, lahko pričakujemo koeficient z vrednostjo nad 1.

Dobiček podjetja je tisto, kar se v podjetju največkrat izpostavlja. Če dobička ni, investitorji ne bodo vlagali v podjetje. Dobiček omogoča rast in ekspanzijo podjetja. Če podjetje dobička ne ustvarja, obstaja velika možnost, da bo podjetje prenehalo delovati. Kazalniki dobičkonosnosti nam govorijo o dobičkonosnosti prihodkov, sredstev in kapitala. Praviloma jih izražamo v odstotkih (Igličar, Hočevar in Groff, 2013). Lastnika podjetja zanima rentabilnost kapitala, ki ga je vložil v podjetje, zato bo kazalnik izračunal kot razmerje med čistim dobičkom in povprečnim kapitalom (ROE), z vidika podjetja pa je ustreznejše izračunati rentabilnost sredstev. Kazalnik izračunamo kot razmerje med dobičkom in povprečno vloženimi poslovnimi sredstvi (ROA) (Kosi, Marc in Peljhan, 2004).

Pokazatelji likvidnosti (Mayr, 2017):

- *Koeficient pospešene likvidnosti*: Koeficient dobimo kot razmerje vsote denarja in terjatev s kratkoročnimi obveznostmi. Na podlagi informacij, ki jih bomo pridobili iz podatkov o pospešenem količniku likvidnosti, je mogoče sklepati, kolikšna je sposobnost trgovskega podjetja, da zagotovi določeno količino denarja v zelo kratkem času. To je lahko zelo pomembno v izrednih razmerah, ki se lahko pojavijo kot nenadna potreba po gotovini. Pri izračunu tega koeficienta so zaloge izključene, ker je za njihovo pretvorbo v denar potrebno daljše obdobje. To je razumljivo, saj če govorimo o zalogi materialov,

jih je treba najprej porabiti v proizvodnem procesu, da dobimo končni izdelek, nato pa mora preteči še nekaj časa, da se zaloga končnih izdelkov proda.

- *Koeficient tekoče likvidnosti*: Koeficient tekoče likvidnosti je razmerje med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi. Kratkoročna sredstva so denar v banki in blagajni ter druga kratkoročna sredstva: zaloge, terjatve do kupcev, tržni vrednostni papirji in podobno. Kratkoročne obveznosti vključujejo obveznosti, ki jih je treba plačati v denarju v enem letu. To so: obveznosti do dobaviteljev, obveznosti do kratkoročnih posojil, obveznosti do davkov, obveznosti za izplačilo dividend in podobno. To razmerje med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi kaže, v kolikšni meri kratkoročna sredstva pokrivajo obveznosti iz kratkoročnih obveznosti. Če je kratkoročni količnik večji od 1, lahko pričakujemo pravočasno pokritje tekočih obveznosti. Za ta kazalnik je značilno, da je zanesljivost, da bodo kratkoročne obveznosti pravočasno poravnane, večja, če je čim višji. Če je kazalnik tekoče likvidnosti manjši od 1, pomeni, da so kratkoročne obveznosti večje od kratkoročnih sredstev. V tem primeru lahko pride do težav pri poravnavanju tekočih obveznosti. Idealnega razmerja med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi ni, ker je odvisno od vrste dejavnosti. Glede na izkušnje pa velja, da je najbolj zaželeno razmerje toka v povprečju okoli 2 : 1, sprejemljivo pa je tudi 1,8 : 1. Če ima družba tako visok koeficient tekoče likvidnosti, se šteje, da bo sposobna pravočasno poravnati vse tekoče obveznosti.
- *Koeficient finančne stabilnosti*: To je kazalnik, ki ga dobimo s primerjavo nekratkoročnih sredstev s kapitalom in dolgoročnimi obveznostmi. Za ta koeficient je značilno, da podjetje bolje posluje, če je nižji od 1. V tem primeru se vedno več kratkoročnih obveznosti pokriva iz glavnice ali iz dolgoročnih posojil, kar je pozitivna tendenca.

Pokazatelji zadolženosti (Mayr, 2017):

- *Delež dolga*: To je eden najpomembnejših kazalcev dolga podjetja. Dobi se kot razmerje med celotnimi obveznostmi in celotnimi sredstvi. Razmerje oziroma stopnja zadolženosti kaže, koliko sredstev je financiranih iz drugih virov, bodisi dolgoročnih bodisi kratkoročnih. To razmerje tudi pokaže, koliko so skupne obveznosti zastopane v celotni finančni strukturi podjetja. Koeficient zadolženosti kaže sposobnost podjetja, da pokrije vse svoje kratkoročne in dolgoročne obveznosti do upnikov in vlagateljev. Višji kot je ta koeficient, večje je tveganje za naložbe v podjetje. Velja, da stopnja zadolženosti ne sme preseči 50 %.
- *Delež lastniškega kapitala*: Namesto deleža dolga se pogosto uporablja kazalnik razmerja med lastniškim kapitalom in bilančno vsoto. Ker je ta koeficient v nasprotju z zadolženostjo, bi moral po izkušnjah znašati 0,5. Koeficient dolga mora biti enak ali manjši od 0,5, koeficient samofinanciranja pa enak ali večji od 0,5.

- *Razmerje financiranja*: Ta kazalnik nadgrajuje prejšnja dva in je postavljen v razmerje med celotnimi obveznostmi in glavnico. Koeficient financiranja kaže zadolženost podjetja glede na vrednost lastniškega kapitala, to je osnovna razmerja znotraj finančne strukture oziroma strukture vira sredstev. Razmerje med dolgom in kapitalom daje enak podatek kot razmerje dolga, le da temelji na drugačnem razmerju. Izkušnje kažejo, da se podjetje ne sme zadolžiti za več kot 50 % lastniškega kapitala. To pomeni, da morajo biti obveznosti in glavnica v razmerju 1 : 1.
- *Pokritje stroškov obresti*: Ta koeficient dobimo tako, da dobiček pred obdavčitvijo postavimo v razmerje z obrestmi. Izračuna se na podlagi podatkov iz izkaza poslovnega izida. Upnike bo zanimalo predvsem pokritje stroškov obresti. Na podlagi tega kazalnika bodo lahko ocenili sposobnost podjetja za odplačilo glavnice dolga in plačilo obresti. Zato se izračuna, kolikokrat dobiček pred obdavčitvijo, iz katerega se plačajo obresti, pokrije celoten znesek obresti, ki jih je treba plačati. Z drugimi besedami, pokritost stroškov obresti je pokazatelj, ki nam bo povedal, ali realizirani bruto dobiček zadostuje za pokritje obresti. Ta kazalnik mora biti večji od 1. Če je enak 1, to kaže na dejstvo, da bo dobiček pred obdavčitvijo enak nič, in je opozorilo upnikom, da se spuščajo v veliko tveganje, da ne bodo mogli izterjati svojih obresti. Iz tega izhaja, da so upniki varnejši pri izterjavi svojih obresti, če je razmerje kritja obresti večje od 1.

Pokazatelji aktivnosti (Mayr, 2017):

- *Stopnja obračanja bilančne vsote*: Če povežemo skupni dohodek in bilančno vsoto, dobimo ta kazalnik. Pri nas to analizo imenujemo analiza obračanja bilančne vsote, čeprav ne gre za dejansko obračanje sredstev, temveč za koeficient, ki pove, koliko denarnih enot dohodka ustvari ena denarna enota sredstev. Za ta koeficient se uporabljajo podatki o prihodkih in podatki o sredstvih iz bilance stanja tekočega leta.
- *Koeficient obračanja kratkoročnih sredstev*: Ta kazalnik se pridobi s primerjavo skupnega dohodka in kratkoročnih sredstev.
- *Koeficient obračanja terjatev*: Dobi se s primerjavo prihodkov od prodaje s terjatvami.
- *Trajanje izterjave terjatev v dnevih*: Za izračun bomo uporabili koeficiente obračanja terjatev, ki smo jih v prejšnjem primeru dobili tako, da smo število dni v letu delili s temi količinami.

Pokazatelji ekonomičnosti (Mayr, 2017):

- *Gospodarnost celotnega poslovanja*: Vsi kazalniki gospodarnosti so pridobljeni s podatki iz izkaza poslovnega izida. Povedo nam, koliko prihodkov se ustvari na enoto odhodkov. Ta koeficient dobimo kot razmerje med skupnimi prihodki in odhodki.

- *Poslovna učinkovitost*: Da bi dobili ta kazalnik, bomo primerjali prihodke od prodaje z odhodki od prodaje.
- *Finančna učinkovitost*: Ta kazalnik se izračuna kot razmerje med finančnimi prihodki in finančnimi odhodki.

Pokazatelji donosnosti (Mayr, 2017):

- *Stopnja dobička* (profitna marža): Ta kazalnik se izračuna iz podatkov, pridobljenih iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida. Stopnja dobička ali profitna marža je najpogosteje uporabljeno merilo donosnosti. Izračuna se kot razmerje med dobičkom pred obdavčitvijo in dohodkom. Prikazuje odstotek realiziranega dobička glede na realizirani prihodek v obračunskem obdobju. Stopnja dobička se lahko izračuna za vsako delo posebej. Realizirana stopnja dobička pred obdavčitvijo kaže, koliko prihodkov podjetju ostane za dobiček, ki bo obdavčen po določbah zakona o davku od dobička. Ta kazalnik je zelo dober za primerjavo, če se davčna politika pogosto spreminja ali če podjetje posluje v več državah, ki nimajo enake davčne stopnje za davek na dobiček.
- *Donosnost sredstev*: Ta kazalnik izraža razmerje med vsoto čistega dobička in obresti (dobička iz poslovanja) ter sredstev. Obresti se uporabljajo, ker se nanašajo na uporabo tujega kapitala. Dobiček iz poslovanja nastane kot posledica uporabe celotnega tujega in lastnega kapitala. Dobljeni odstotki nam povedo, koliko enot dobička iz poslovanja smo dosegli na 100 vloženih denarnih enot v sredstva.
- *Dobičkonosnost lastnega kapitala*: Dobimo jo tako, da vstavimo razmerje med čistim dobičkom in kapitalom. Stopnje donosnosti lastniškega kapitala kažejo, koliko denarnih enot dobička je mogoče razporediti v rezerve, izplačila dividend ali poslovne deleže in zadržani dobiček na 100 denarnih enot lastnega kapitala.

2.4 Statistična analiza letnih poročil

Statistična analiza je del kognitivnega procesa v strokovnem in znanstvenoraziskovalnem delu. Statistične informacije, analitične metode in modeli so osnova vsake empirične analize naravnih in družbenih pojavov. Omogočajo vpogled v strukturo pojavov v času in prostoru ter njihovo medsebojno povezanost. Statistične metode se uporabljajo za ocenjevanje neznanih parametrov modelov osnovnih množic ali preverjanje hipotez o njih. Statistične metode se uporabljajo pri postopkih napovedovanja, nadzoru proizvodnih procesov, poslovnem odločanju. Statistični podatki so del ogromnega nabora informacij, ki jim je izpostavljena sodobna družba. Določene količine, kot so povprečja, indeksi in drugi koncepti, so zelo razširjene in brez njihovega razumevanja je težko slediti družbenemu dogajanju. Statistične metode in modeli se uporabljajo v številnih strokovnih in znanstvenih dejavnostih. Pri statistični analizi časovnih vrst se uporabljata metodi deskriptivne in inferencialne statistike. Inferencialna statistika izhaja iz statističnih modelov časovnih

vrst. V opisni statistiki se uporabljajo tabele in grafi, dinamični indikatorji, relativna števila in druga analitična orodja (Tominc, 2021).

Indeksi so relativna števila, ki kažejo razmerje med stanjem pojava ali skupine pojavov v različnih časovnih trenutkih. Če se s takimi številkami spremlja dinamika pojava, so to individualni indeksi (Tominc, 2021).

Posamezne indekse delimo na verižne in bazne indekse.

Verižni indeksi: Verižni indeksi so vedno pozitivna števila ter so lahko sto, večji od sto ali manjši od sto, odvisno od velikosti zaporednih frekvenc. Verižni indeks kaže, koliko enot pojavljanja v času se pojavi na vsakih sto enot pojavljanja v času. Verižni indeksi so zelo primerna relativna števila za primerjavo več različnih serij in za elementarno analizo dinamike ene serije (Tominc, 2021).

Indeksi s stalno osnovo (bazni indeks): Bazni indeksi se uporabljajo za opazovanje variacij članov časovne vrste glede na člana serije izbranega obdobja v relativnem znesku. Indeksi na konstantni osnovi so vedno pozitivna števila. Lahko so enaki sto, manjši od sto ali večji od sto, odvisno od frekvenc danega baznega obdobja. Pri izbiri baznega obdobja je treba paziti, da ne dobimo napačne predstave o dinamiki pojava, kajti če za bazno obdobje izberemo tisto, v katerem je bila vrednost pojava najnižja ali najvišja, bomo vedno pridobili bazne indekse, ki kažejo porast glede na izbrano bazno obdobje, v katerem so pojavitve vrednosti najmanjše, to pomeni, da bodo dobljeni indeksi vedno kazali padec glede na izbrano bazno obdobje, v katerem je bila vrednost pojava največja. Bazni indeksi se izračunajo po naslednji formuli (Tominc, 2021):

$$\text{bazni indeks} = \frac{\text{znesek tekočega leta} - \text{znesek osnovnega leta}}{\text{znesek osnovnega leta}} \times 100$$

3 FINANČNA ANALIZA DRUŽBE ELEKTRO GORENJSKA, GORENJSKE ELEKTRARNE IN SKUPINE

3.1 Vodoravna analiza

Z vodoravno analizo bomo ugotavljali, kako se med posameznimi obdobji spreminjajo posamezne postavke v računovodskih izkazih družbe Elektro Gorenjska (v nadaljevanju družba EG), Gorenjske elektrarne, d.o.o. (v nadaljevanju GE), in celotne Skupine Elektro Gorenjska (v nadaljevanju Skupina EG). Gre za ugotavljanje vrednostnega zneska razlike in odsotne spremembe posamezne postavke. Pri vodoravni analizi so postavke v preteklem obdobju osnova za primerjavo s postavkami proučevanega obdobja. Pri vodoravni analizi je najpomembnejše orodje izračunavanje indeksov.

Z vodoravno analizo bomo dobili informacije o velikosti, smeri in relativni pomembnosti sprememb posameznih postavk v računovodskih izkazih. Tako ugotavljamo, ali se je poslovanje podjetja v obdobju izboljšalo ali poslabšalo. Na podlagi teh računovodskih informacij lahko ugotovimo, na katerih področjih poslovanja podjetja so potrebne spremembe.

V tisoč EUR	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100 Gibanje 2022/2019	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		2020/2019	2021/2020	2022/2021
Sredstva	235.643.069	239.403.159	245.662.616	247.732.321	105,13	101,60	102,61	100,84
Dolgoročna sredstva	224.631.396	226.131.825	232.906.327	233.338.457	103,88	100,67	103,00	100,19
Opredmetena osnovna sredstva	201.326.863	205.680.813	210.259.172	212.885.049	105,74	102,16	102,16	101,25
Neopredmetena osnovna sredstva	1.848.586	1.729.700	3.527.132	2.240.615	121,21	93,57	203,92	63,53
Naložbene nepremičnine	1.794.772	1.801.286	1.782.665	1.786.100	99,52	100,36	98,97	100,19
Dolgoročne finančne naložbe	19.588.261	16.733.791	16.870.943	13.982.256	71,38	85,40	100,82	82,96
Dolgoročne poslovne terjatve	72.914	186.235	154.506	1.311.805	1799,11	255,42	82,96	8,49
Odložene terjatve za davek	/	/	311.909	1.132.632	/	/	/	3,63
Kratkoročna sredstva	9.576.105	12.606.624	12.399.377	14.147.465	147,74	131,60	98,36	114,10
Zaloge	138.797	2.854.470	1.007.602	946.922	682,24	20,56	35,30	93,98
Kratkoročne poslovne terjatve	5.340.577	5.275.144	6.488.728	8.544.205	159,99	98,77	123,01	131,68
Denarna sredstva	3.405.224	3.943.404	4.903.047	4.657.338	136,77	115,80	124,34	94,99
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	1.435.568	664.710	356.912	246.399	17,16	46,30	53,69	69,04

Tabela 1: Vodravna analiza sredstev iz bilance stanja Elektro Gorenjska, d.d.
(Vir: Letno poročilo Elektro Gorenjska za leta 2019, 2020, 2021 in 2022 in lasten izračun)

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100 Gibanje 2022/2019	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		2020/2019	2021/2020	2022/2021
V tisoč EUR								
SREDSTVA	19.724.562	20.294.389	20.101.376	23.259.303	117,92	99,95	100,96	115,71
DOLGOROČNA SREDSTVA	13.459.911	14.364.274	14.302.799	16.180.880	120,22	100,96	100,43	113,13
Opredmetena osnovna sredstva	12.808.606	13.177.132	13.343.415	15.684.555	122,45	100,43	98,75	117,55
Neopredmetena osnovna sredstva	80.238	54.236	33.440	45.260	56,41	98,75	162,19	135,35
Dolgoročne finančne naložbe	571.067	1.132.906	925.944	451.065	78,99	162,19	122,35	48,71
KRATKOROČNA SREDSTVA	6.206.095	5.882.851	5.731.088	4.850.276	78,15	122,35	102,65	84,63
Zaloge	91.451	71.542	76.055	1.723.914	1885,07	102,65	94,07	2266,67
Kratkoročne finanč. naložbe	806.962	3.006.962	4.006.962	1.006.962	124,78	94,07	75,04	25,13
Kratkoročne poslovne terjatve	1.080.338	1.113.616	794.177	1.425.475	131,95	75,04	140,22	179,49
Denarna sredstva	4.227.344	1.690.731	853.894	693.925	16,42	140,22	198,00	81,27
KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	58.556	47.264	67.489	2.228.147	3805,16	198,00	70,03	3301,50

Tabela 2: Vodoravna analiza sredstev iz bilance stanja Gorenjske elektrarne, d.o.o.
(Vir: Letno poročilo Elektro Gorenjska za leta 2019, 2020, 2021 in 2022 in lasten izračun)

V tisoč EUR	Postavke bilance stanja				Indeks s stalno osnovo 2022	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		Razmerje 2022 / 2019	2020/2019	2021/2020
SREDSTVA	243.140.554	245.367.283	252.115.035	255.148.285	104,94%	100,92%	102,75%	101,20%
Dolgoročna sredstva	225.585.936	226.805.087	233.244.853	235.093.864	104,21%	100,54%	102,84%	100,79%
Opredmetena osnovna sredstva	214.353.345	218.764.561	223.345.912	227.029.819	105,91%	102,06%	102,09%	101,65%
Neopredmetena osnovna sredstva	1.809.794	1.761.357	1.786.886	2.160.582	119,38%	97,32%	101,45%	120,91%
Naložbene nepremičnine	1.762.990	1.770.311	1.756.738	1.756.738	99,65%	100,42%	99,23%	100,00%
Dolgoročne finančne naložbe	7.358.730	4.283.163	4.103.332	1.555.937	21,14%	58,21%	95,80%	37,92%
Dolgoročne poslovne terjatve	213.402	203.277	1.874.090	1.328.847	622,70%	95,26%	921,94%	70,91%
Odložene terjatve za davek	67.605	27.945	329.196	917.826	1357,63%	41,34%	1178,01%	278,81%
Kratkoročna sredstva	17.554.618	18.562.196	18.870.182	20.054.421	114,24%	105,74%	101,66%	106,28%
Zaloge	601.289	600.705	1.083.794	2.627.208	436,93%	99,90%	180,42%	242,41%
Kratkoročne poslovne terjatve	7.689.979	5.469.903	7.576.407	8.199.499	106,63%	71,13%	138,51%	108,22%
Denarna	7.895.236	5.920.503	5.996.468	5.610.431	71,06%	74,99%	101,28%	93,56%
Kratkoročne AČR	240.686	680.610	0	1.477.262	613,77%	282,78%	0	0

Tabela 3: Vodoravna analiza sredstev iz bilance stanja Skupine Elektro Gorenjska, d.d.

(Vir: Letno poročilo Elektro Gorenjska za leta 2019, 2020, 2021 in 2022 in lasten izračun)

Iz vodoravne analize sredstev lahko razberemo, da so leta 2022 sredstva v družbi EG znašala 247.732.321 milijona evrov in so se v primerjavi z letom 2019 povečala za 5,1 %, v GE so znašala 23.259.303 milijona evrov in so se prav tako v primerjavi z letom 2019 povečala za 17,92 %. Na ravni celotne Skupine EG so znašala sredstva 255.148.285 milijonov evrov in so se nekoliko zmanjšala, in sicer za 4,9 %. Gibanje sredstev v obdobju od 2019 do 2022 je prikazano na sliki 2.

Znotraj celotnih sredstev so se dolgoročna sredstva družbe EG povečala za nekaj manj kot 4 %, kratkoročna sredstva pa za 47,7 % in so konec leta 2022 znašala 14.147.465 milijonov evrov.

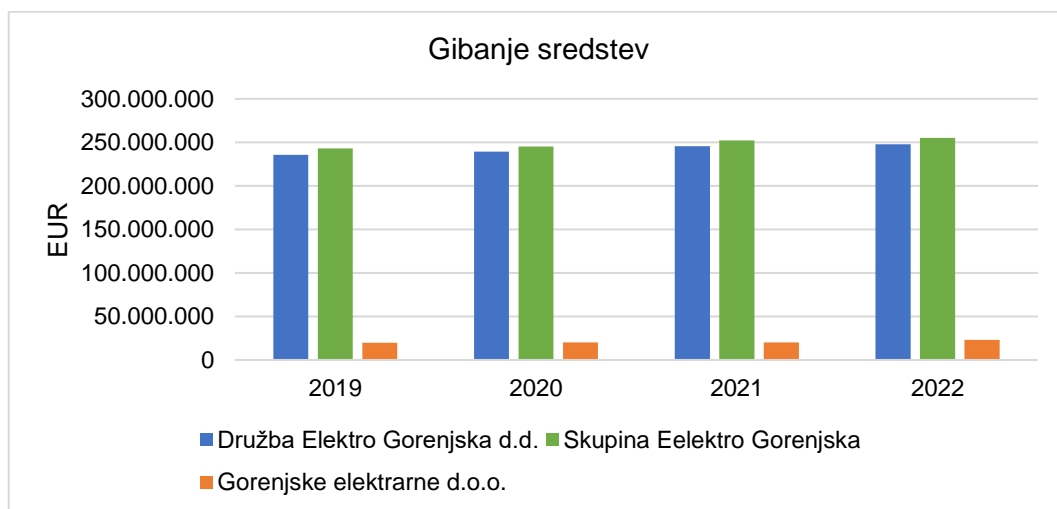
Tudi v GE so se dolgoročna sredstva povečala za 20,11 % in so konec leta 2022 znašala 16.180.880 milijonov evrov, kratkoročna sredstva pa so se v primerjavi z letom 2019 zmanjšala, in sicer za 21,85 %, ter so na koncu leta 2022 znašala 4.850.276 milijonov evrov. Tudi na ravni celotne Skupine EG so se dolgoročna

sredstva povečala, in sicer za 4,2 %. Povečanje je posledica večjih zalog, več kratkoročnih poslovnih terjatev, več denarnih sredstev. Iz tega sklepamo, da energetska kriza in kriza zaradi covida-19 nista bistveno vplivali na sredstva podjetja.

Iz izračuna verižnih indeksov vidimo, da so se sredstva v vseh opazovanih letih povečevala tako na ravni družbe EG, GE kot tudi celotne Skupine EG. Dolgoročna sredstva kot tudi kratkoročna sredstva so se povečala na ravni družbe EG in Skupine. V GE pa so se kratkoročna sredstva zmanjšala. Verižni indeks se je zmanjšal le v primeru kratkoročnih sredstev družbe EG pri primerjavi let 2021/2020. Pri tem vidimo, da se je verižni indeks v tem obdobju zmanjšal predvsem zaradi manj zalog v letu 2021 glede na leto 2020.

Ključne determinante za leto 2022 glede na leto 2021 so naslednje:

- Vrednost neopredmetenih sredstev je skupaj z dolgoročnimi aktivnimi časovnimi razmejitvami v družbi EG na dan 31. 12. 2022 znašala 2.240.615 evrov. Na ravni Skupine EG so ta sredstva znašala 2.160.582 evrov.
- Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev je na dan 31. 12. 2022 v družbi EG znašala 212.885.049 evrov, kar predstavlja 86 % bilančne vsote družbe. V primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2021 je njihova vrednost večja za 1,2 %. Na ravni Skupine EG so opredmetena sredstva znašala 227.029.819 evrov.
- Vrednost naložbenih nepremičnin je konec leta 2022 v družbi EG znašala 1.786.100 evrov, na ravni Skupine 1.756.738 evrov.
- Dolgoročne finančne naložbe po stanju na dan 31. 12. 2022 znašajo v družbi EG 13.982.256 evrov. V primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2021 se je njihova vrednost znižala zaradi unovčenja prodajne opcije v zvezi prodaje deleža v hčerinskem podjetju ECE. Na ravni Skupine EG znašajo dolgoročne finančne naložbe konec leta 2022 1.555.937 evrov.
- Dolgoročne poslovne terjatve v družbi EG so se v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2021 povečale zaradi evidentiranja dela obračuna za regulativno leto 2021 v znesku dolgoročne poslovne terjatve, na ravni Skupine EG pa so se v omenjenem obdobju zmanjšale.
- Kratkoročne poslovne terjatve so na dan 31. 12. 2022 v družbi EG znašale 8.543.205 evrov. V primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2021 so višje predvsem zaradi višjih terjatev do systemskega operaterja (družbe SODO). Tudi na ravni Skupine EG so v letu 2022 nekoliko višje, in sicer znašajo 8.199.499 evrov.

Slika 2: Gibanje sredstev družb Skupine Elektro Gorenjska v obdobju 2019–2022
(Lastni vir)

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100	Veržni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		2020/2019	2021/2020	2022/2021
V tisoč EUR					Gibanje 2022/2019	9	0	1
Obveznosti do virov sredstev	235.643.069	239.403.159	245.662.616	247.732.321	105,13	101,60	102,1	100,84
Kapital	159.773.376	163.211.293	169.472.670	166.546.129	104,24	102,15	103,84	98,27
Osnovni kapital	104.136.615	104.136.615	104.136.615	104.136.615	100,00	100,00	100,00	100,00
Rezervacije in dolgoročne PČR	15.346.903	15.924.984	15.705.684	15.284.740	99,59	103,77	98,62	97,32
Dolgoročne obveznosti	47.232.983	45.327.985	43.477.539	47.183.878	99,90	95,97	95,92	108,52
Dolgoročne obveznosti do bank	46.734.811	44.987.024	43.189.236	46.691.448	99,91	96,26	96,00	108,11
Kratkoročne obveznosti	12.361.067	13.095.622	16.001.908	15.062.184	121,85	105,94	122,19	94,13
Kratkoročne obveznosti do bank	7.597.787	7.747.788	8.797.788	9.497.788	125,01	101,97	113,55	107,96
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	928.740	1.843.275	1.004.815	3.655.390	393,59	198,47	54,51	363,79

Tabela 4: Vodravna analiza obveznosti do virov sredstev iz bilance stanja Elektro Gorenjska, d.d.

(Vir: Letno poročilo Elektro Gorenjska za leta 2019, 2020, 2021 in 2022 in lasten izračun)

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		Gibanje 2022/2019	2020/2019	2021/2020
V tisoč EUR								
Obveznosti do virov sredstev	243.140.554	245.367.283	252.115.035	255.148.285	104,94	100,92	102,75	101,20
Kapital	165.914.359	168.642.937	174.624.767	173.886.767	104,81	101,64	103,55	99,58
Osnovni kapital	104.136.615	104.136.615	104.136.615	104.136.615	100,00	100,00	100,00	100,00
Rezervacije in dolgoročne PČR	8.942.104	9.481.958	9.574.509	9.206.772	102,96	106,04	100,98	96,16
Dolgoročne obveznosti	63.298.016	62.049.920	59.950.809	63.095.458	99,68	98,03	96,62	105,25
Dolgoročne obveznosti do bank	46.910.199	44.987.024	43.189.236	46.691.448	99,53	95,90	96,00	108,11
Kratkoročne obveznosti	13.928.179	14.674.426	17.539.459	18.166.060	130,43	105,36	119,52	103,57
Kratkoročne obveznosti do bank	7.699.711	7.770.575	8.797.788	9.497.788	123,35	100,92	113,22	107,96
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	1.086.758	1.121.293	128.421	1.219.104	112,18	103,18	11,45	949,30

Tabela 5: Vodravna analiza obveznosti do virov sredstev iz bilance stanja Skupine Elektro Gorenjska

(Vir: Letno poročilo Elektro Gorenjska za leta 2019, 2020, 2021 in 2022 in lasten izračun)

V tisoč EUR	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		Gibanje 2022/2019	2020/2019	2021/2020
Obveznosti do virov sredstev	19.724.562	20.294.389	20.101.376	23.259.303	117,92	102,89	99,05	115,71
Vpoklicani kapital	13.684.880	13.684.880	13.684.880	13.684.880	100,00	100,00	100,00	100,00
Kapitalske rezerve	30.423	30.423	30.423	30.423	100,00	100,00	100,00	100,00
Rezerve iz dobička	3.961.111	4.023.984	4.075.615	4.190.325	105,79	101,59	101,28	102,81
Revalorizacijske rezerve	-8.963	-31.330	-31.553	2.577	-28,75	349,55	100,71	-8,17
Preneseni čisti poslovni izid	0	2.873	0	0	/	/	0,00	/
Čisti poslovni izid	1.056.166	1.194.580	980.992	2.179.478	206,36	113,11	82,12	222,17
Rezervacije in dolgoročne pčr	424.847	709.893	670.726	563.786	132,70	167,09	94,48	84,06
Dolgoročne obveznosti	13.944	0	0	11.743	84,22	0,00		
Kratkoročne obveznosti	433.858	558.356	539.766	2.332.110	537,53	128,70	96,67	432,06
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	128.296	120.730	150.527	263.981	205,76	94,10	124,68	175,37

Tabela 6: Vodravna analiza obveznosti do virov sredstev iz bilance stanja Gorenjske elektrarne, d.o.o.

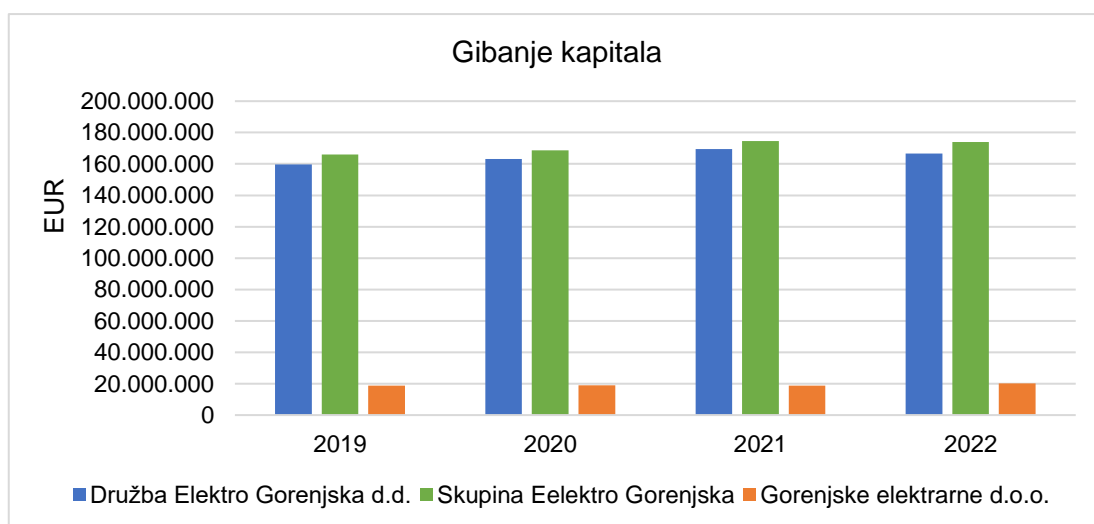
(Vir: Letno poročilo Elektro Gorenjska za leta 2019, 2020, 2021 in 2022 in lasten izračun)

Iz vodravne analize obveznosti do virov sredstev lahko razberemo, da so se obveznosti do virov sredstev družbe EG povečale za 5,1 % v letih od 2019 do 2022, povečale so se tudi v podjetju Gorenjske elektrarne, in sicer v letih od 2019 do 2022 za kar 17,92 % oziroma za 4,9 % za celotno Skupino EG. V tem obdobju se je kapital družbe EG povečal za 4,2 %, kar je nekoliko manj, kot se je povečal kapital celotne Skupine EG. Tako na ravni družbe EG kot tudi celotne Skupine EG so se nekoliko zmanjšale dolgoročne pasivne časovne razmejitev, le v podjetju GE so se te povečale za kar 32,7 % v letih 2019–2022. Dolgoročne obveznosti so se v vseh treh obravnavanih podjetjih zmanjšale. V družbi EG kot tudi v Skupini EG minimalno za manj kot 1 odstotek, v Gorenjskih elektrarnah pa so se zmanjšale za kar 16 %. Rezervacije, ki so se na ravni družbe EG v obdobju 2019–2022 nekoliko zmanjšale, so se na ravni celotne Skupine EG nekoliko povečale (za 2,6 %). Kratkoročne obveznosti so se povečale za 22 %. Najbolj pa so se na ravni družbe EG povečale kratkoročne pasivne časovne razmejitev, in sicer za štirikratnik izhodiščnega leta 2019. Na ravni Skupine EG je bilo to povečanje manjše. Analiza pa nam prav tako pokaže, da so se kratkoročne obveznosti povečale za nekaj manj kot 22 % na ravni družbe EG, za več kot 30 % na ravni GE in za kar 105 % na ravni Skupine EG.

Iz izračuna verižnih indeksov za obveznosti do virov sredstev vidimo, da se je kapital družbe EG v letu 2022 glede na leto 2021 zmanjšal za 1,7 %, v preostalih obdobjih pa se je povečeval. Nekoliko se je zmanjšal tudi kapital na ravni celotne Skupine EG, vendar samo za 0,4 %. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev v

družbi EG so se v letu 2020 povečale glede na leto 2019, v preostalih opazovanih obdobjih pa so se nekoliko zmanjšale. Na ravni celotne Skupine EG pa je zmanjšanje vidno le v primerjavi leta 2022 glede na leto 2021. Dolgoročne obveznosti so bile na ravni družbe EG večje v letu 2022 glede na leto 2021 za 8,5 %, predvsem na račun večjih obveznosti do bank. Na ravni Skupine EG so se obveznosti prav tako povečale, vendar za samo 5 %. Kratkoročne obveznosti so bile v družbi EG višje v letu 2020 glede na leto 2019 (za 6 %) in leta 2021 glede na leto 2020 (za 22 %). Na ravni Skupine je največje povečanje kratkoročnih obveznosti opazno v primerjavi leta 2021 glede na leto 2020, in sicer za 19 %. V letu 2022 so bile kratkoročne obveznosti družbe EG glede na leto 2021 manjše za 6 %. Glede na leto 2021 so se v letu 2022 najbolj povečale kratkoročne pasivne časovne razmejitev družbe EG, in sicer za 364 %. Na ravni celotne Skupine EG pa so spremembe postavke kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev precej bolj očitne (devetkratnik v letu 2022 glede na leto 2021).

Celotni kapital družbe EG je sestavljen iz osnovnega kapitala, kapitalskih rezerv, rezerv iz dobička, rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, prenesenega čistega poslovnega izida in čistega poslovnega izida. Stanje celotnega kapitala družbe EG na dan 31. 12. 2022 znaša 166.546.129 evrov, knjigovodska vrednost delnice pa 9,64 evra. Osnovni kapital družbe Elektro Gorenjska (104.136.615 evrov) je razdeljen na 17.273.475 navadnih imenskih kosovnih delnic. Vse delnice so v celoti vplačane (Letno poročilo Elektro Gorenjska za leti 2022, 2023). Kapital celotne Skupine EG je v letu 2022 znašal 173.886.767 evrov in se je v primerjavi z letom 2019 povečal za 4,8 %. Osnovni kapital Skupine EG znaša 104.136.615 evrov in se v obravnavanem obdobju ne spreminja. Gibanje kapitala v obdobju 2019–2022 je prikazano na sliki 3.

Slika 3: Gibanje kapitala Skupine Elektro Gorenjska v obdobju 2019–2022
(Lastni vir)

V tisoč EUR	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100 Gibanje 2022/2019	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		2020/2019	2021/2020	2022/2021
Čisti prihodki od prodaje	33.358.000	32.229.781	35.710.944	26.167.643	78,44	96,62	110,80	73,28
Drugi prihodki	904.337	1.322.584	858.961	704.660	77,92	146,25	64,95	82,04
Mat. In blagovni stroški	7.744.322	7.834.138	8.094.295	7.657.814	98,88	101,16	103,32	94,61
Stroški dela	12.174.804	12.750.942	12.573.116	13.385.632	109,95	104,73	98,61	106,46
Odpisi vrednosti	10.968.935	11.277.787	11.609.704	11.852.826	108,06	102,82	102,94	102,09
Drugi poslovni odhodki	467.938	411.640	412.729	468.769	100,18	87,97	100,26	113,58
Finančni prihodki iz deležev	976.498	1.079.087	1.471.992	1.009.797	103,41	110,51	136,41	68,60
Finančni prihodki iz danih posojil	238	1	0	1.004	4,22	0,42	0,0	/
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	13.242	17.963	13.015	11.822	89,28	135,65	72,45	90,83
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	13.929	12.701	146.139	/	/	91,18	11,51
Finančni odhodki iz fin. obv.	512.814	467.189	419.252	513.514	100,14	91,10	89,74	122,48
Finančni odhodki iz pos. obv.	47.125	21.312	6.471	17.599	37,35	45,22	30,36	271,97
Drugi prihodki	39	26	23	24	61,54	66,67	88,46	104,35
Drugi odhodki	33.185	26.294	41.560	25.026	75,41	79,23	158,06	60,22
Čisti poslovni pred davki	8.173.415	6.730.773	9.050.942	-2.817.485	-34,47	82,35	134,47	-31,13
Davek iz dobička	1.012.299	670.532	1.206.211	0	/	66,24	179,89	0,0
Odloženi davki	67.605	27.945	-329.196	-917.826	-13,58	41,34	-11,78	278,81
Čisti poslovni izid	7.093.511	6.032.296	8.173.927	-1.899.659	-26,78	85,04	135,50	-23,24

Tabela 7: Vodoravna analiza poslovnega izida Elektro Gorenjska, d.d.
(Vir: Letno poročilo Elektro Gorenjska za leta 2019, 2020, 2021 in 2022 in lasten izračun)

V tisoč EUR	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100 Gibanje 2022/2019	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		2020/2019	2021/2020	2022/2021
Čisti prihodki od prodaje	37.853.514	37.114.917	39.766.295	34.619.389	91,46	98,05	107,14	87,06
Drugi poslovni prihodki	969.348	1.469.454	1.156.765	1.642.907	169,49	151,59	78,72	142,03
Stroški blaga materiala in storitev	8.502.446	8.677.325	8.941.614	11.880.945	139,74	102,06	103,05	132,87
Stroški dela	13.527.188	14.173.816	13.953.799	14.871.628	109,94	104,78	98,45	106,58
Odpisi vrednosti	12.428.932	12.908.248	12.898.507	13.113.483	105,51	103,86	99,92	101,67
Drugi poslovni odhodki	536.822	478.490	480.790	547.118	101,92	89,13	100,48	113,80
Finančni prihodki iz deležev	6.991	5.834	146.146	0	/	83,45	25,05	0,00
Finančni prihodki iz danih posojil	2.059	1.843	2.356	1.473	71,54	89,51	127,84	62,52
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	21.194	24.974	19.555	17.826	84,11	117,84	78,30	91,16
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	13.929	3.714	146.139	/	/	26,66	3934,81
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	514.787	467.579	419.187	512.667	99,59	90,83	89,65	122,30
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	50.754	23.514	8.127	23.377	46,06	46,33	34,56	287,65
Čisti poslovni izid pred obdavčitvijo	8.515.619	6.243.414	8.899.097	-285.900	-3,36	73,32	142,54	-3,21
Drugi prihodki	0	0	0	0	/	/	/	/
Drugi odhodki	0	0	0	0	/	/	/	/
Davek iz dobička	1.187.812	866.389	1.330.576	384.087	32,34	72,94	153,58	28,87
Odloženi davki	67.605	27.945	329.196	-917.826	-13,57	41,34	-11,78	278,81
Čisti poslovni izid	1.187.812	866.389	7.897.717	247.839	20,87	72,94	911,57	3,14

Tabela 8: Vodoravna analiza poslovnega izida Skupine Elektro Gorenjska
(Vir: Letno poročilo Elektro Gorenjska za leta 2019, 2020, 2021 in 2022 in lasten izračun)

V tisoč EUR	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		Gibanje 2022/2019	2020/2019	2021/2020
ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	4.806.819	5.238.994	4.450.468	8.766.624	182,38	108,99	84,95	196,98
USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI	100.249	143.458	112.744	141.060	140,71	143,10	78,59	125,12
DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	60.900	108.975	293.153	888.665	1459,22	178,94	269,01	303,14
Stroški blaga materiala in storitev	1.578.484	1.577.361	1.571.115	4.856.225	307,65	99,93	99,60	309,09
Stroški dela	809.869	987.073	973.894	1.090.937	134,71	121,88	98,66	112,02
Odpisi vrednosti	1.435.135	1.614.714	1.271.883	1.252.143	87,25	112,51	78,77	98,45
Drugi poslovni odhodki	32.849	38.443	24.758	36.891	112,30	117,03	64,40	149,01
Finančni prihodki iz danih posojil	1.821	1.842	2.422	1.316	72,27	101,15	131,49	54,34
Finančni prihodki iz deležev	170.209	172.934	135.495	118.086	69,38	101,60	78,35	87,15
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	7.957	7.011	6.540	6.004	75,46	88,11	93,28	91,80
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	560	390	77	6	1,07	69,64	19,74	7,79
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	2.426	1.861	1.656	5.587	230,30	76,71	88,98	337,38
Drugi prihodki	7	3	3	2	28,57	42,86	100,00	66,67
Drugi odhodki	2.403	1.736	1.372	1.656	68,91	72,24	79,03	120,70
ČISTI POSLOVNI IZID PRED OBDAVČITVIJO	1.286.236	1.451.639	1.156.070	2.678.312	208,23	112,86	79,64	231,67
Davek iz dobička	174.482	194.186	123.447	383.111	219,57	111,29	63,57	310,34
ČISTI POSLOVNI IZID	1.111.754	1.257.453	1.032.623	2.295.201	206,45	113,11	82,12	222,27

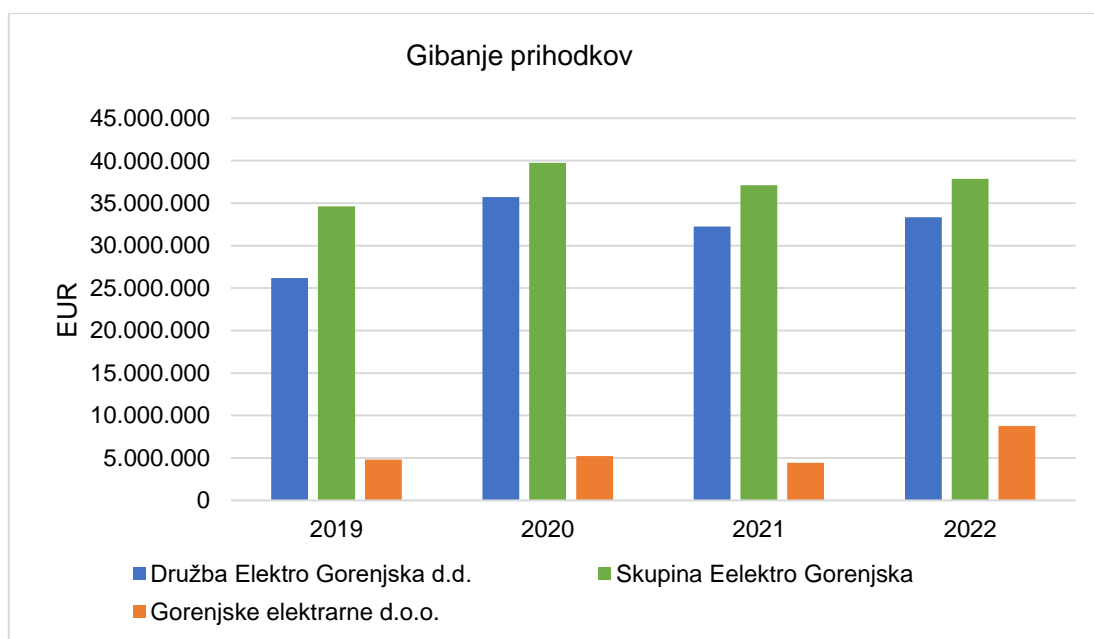
Tabela 9: Vodoravna analiza poslovnega izida Gorenjske elektrarne, d.o.o.

(Vir: Letno poročilo Elektro Gorenjska za leta 2019, 2020, 2021 in 2022 in lasten izračun)

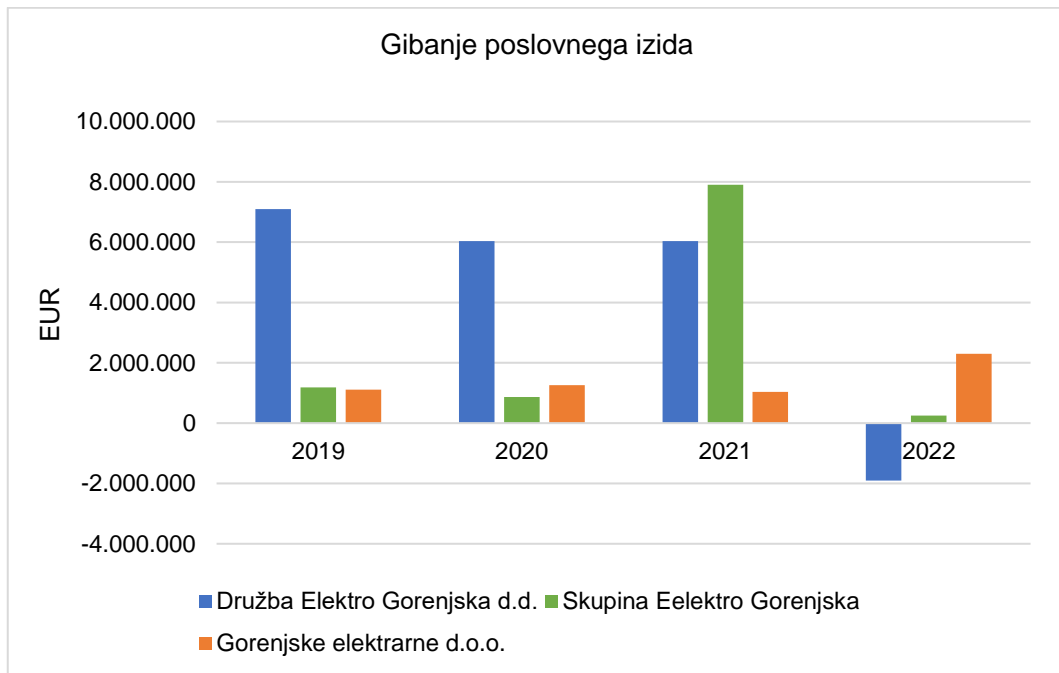
Obravnavana družba EG je v letu 2022 izkazovala izgubo v višini 1.899.659 evrov, sicer pa je v preostalih letih podjetje poslovalo z dobičkom. Celotna Skupina EG in GE so v vseh analiziranih letih poslovali z dobičkom. V Skupini EG je bil dobiček v letu 2022 minimalen in je bil za 80 % manjši kot leta 2019. V Gorenjskih elektrarnah pa je bil dobiček v letu 2022 večji za kar 106 %. Gibanje poslovnega izida v obdobju od 2019 do 2022 je prikazano na sliki 4. V letu 2022 so čisti prihodki od prodaje družbe EG znašali 26.167.643 evrov in so bili za 22 % manjši kot leta 2019. Prihodki od prodaje na ravni celotne Skupine EG so leta 2022 znašali 34.619.389 evrov in so bili za skoraj 10 % nižji kot leta 2019. Gibanje prihodkov je prikazano na sliki 3. Skoraj vsi čisti prihodki od prodaje so doseženi na domačem trgu. Stroški storitev so na ravni družbe EG v letu 2022 znašali 3.962.047 evrov. Največji strošek v okviru stroškov storitev predstavljajo stroški storitev v zvezi z vzdrževanjem infrastrukture in drugih opredmetenih osnovnih sredstev. Stroški dela družbe EG so se v letu 2022 glede na leto 2019 povečali za 10 %. Podobna povečanja stroškov beležimo tudi na ravni celotne Skupine EG. Zaradi davčne izgube davek od dobička za leto 2022 na ravni družbe EG ni obračunan, odloženi davki pa znašajo –917.826 evrov. V letu 2021 so

obračunani davki skupaj z odloženimi davki znašali 877.015 evrov. Efektivna davčna stopnja je znašala 10 %.

Iz izračuna verižnih indeksov vidimo, da se je poslovni izid družbe EG v letu 2022 glede na leto 2021 zmanjšal za 23,2 %. Leta 2021 je bil poslovni izid za 35,5 % večji kot leta 2020, leta 2020 pa je bil za 15 % manjši kot leta 2019. Torej vidimo, da sta na poslovanje in poslovni izid v veliki meri vplivali kriza zaradi epidemije covid-19 in energetska kriza. Večino čistih prihodkov od prodaje v letu 2022 predstavljajo prihodki od najemnine in storitev v razmerju do systemskega operaterja (družbe SODO (23.353.435 evrov). Ti prihodki so bili v letu 2022 za 29,2 % nižji kot v letu 2021. V letu 2022 so bile namreč zaradi določil Zakona o nujnih ukrepih za omilitev posledic zaradi visokih cen energentov (Uradni list RS, št. 29/22) v času od 1. februarja do 30. aprila 2022 tarifne postavke distribucijskega operaterja za obračunsko moč in prevzeto delovno energijo za vse odjemalce znižane na nič. Manko omrežnine, ki je pri tem nastal, je bil pokrit na račun znižanja donosa na sredstva, kar je za družbo pomenilo kar za 9,9 milijona evrov nižje prihodke od načrtovanih.

Slika 4: Gibanje prihodkov od prodaje Skupine Elektro Gorenjska v obdobju 2019–2022
(Lastni vir)

Slika 5: Gibanje poslovnega izida Skupine Elektro Gorenjska v obdobju 2019–2022
(Lastni vir)

3.2 Navpična analiza

»Pri navpični analizi bilance stanja in izkaza poslovnega izida se postavke prikazujejo kot relativni deleži glede na izbrano celoto« (Groff, Hočevar in Igličar, 2007, str. 281). Kot poudarjajo prej omenjeni avtorji, navpično analizo poimenujemo tudi analiza strukturnih deležev, pri čemer je predmet analize prikazovanje računovodskih postavk v računovodskih izkazih kot strukturnega deleža glede na izbrano celoto. Analiza strukturnih deležev je po mnenju prej omenjenih avtorjev uporabna za primerjavo med različno velikimi podjetji, saj se z relativnimi deleži izniči razlika v velikosti podjetij.

Pri navpični analizi bilance stanja za osnovo najpogosteje izberemo bilančno vsoto, pri čemer nam izračunani odstotki predstavljajo delež posamezne postavke sredstev in obveznosti do virov sredstev glede na celotna sredstva oziroma obveznosti do virov sredstev (Igličar, Hočevar in Groff, 2013). Pri navpični analizi izkaza poslovnega izida pa osnovo najpogosteje predstavljajo prihodki od prodaje.

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022	Gibanje 2022/2019	2020/2019	2021/2020	2022/2021
SREDSTVA	100 %	100 %	100 %	100 %	100,00	100,00	100,00	100,00
DOLGOROČNA SREDSTVA	95,3 %	94,5 %	94,8 %	94,2 %	98,85	99,16	100,32	99,37
Opredmetena osnovna sredstva	85,4 %	85,9 %	85,6 %	85,9 %	100,59	100,59	99,65	100,35
Neopredmetena osnovna sredstva	0,8 %	0,7 %	1,4 %	0,9 %	112,50	87,50	200,00	64,29
Naložbene nepremičnine	0,8 %	0,8 %	0,7 %	0,7 %	87,50	100,00	87,50	100,00
Dolgoročne finančne naložbe	8,3 %	7,0 %	6,9 %	5,6 %	67,47	84,34	98,57	81,16
Dolgoročne poslovne terjatve	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,5 %	/	/	100,00	500,00
Odložene terjatve za davek	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,5 %	/	/	/	500,00
KRATKOROČNA SREDSTVA	4,1 %	5,3 %	5,0 %	5,7 %	139,02	129,27	94,34	114,00
Zaloge	0,1 %	1,2 %	0,4 %	0,4 %	400,00	1200,00	33,33	100,00
Kratkoročne poslovne terjatve	2,3 %	2,2 %	2,6 %	3,4 %	147,83	95,65	118,18	130,77
Denarna sredstva	1,4 %	1,6 %	2,0 %	1,9 %	135,71	114,29	125,00	95,00
KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0,6 %	0,3 %	0,1 %	0,1 %	16,67	50,00	33,33	100,00

Tabela 10: Navpična analiza bilance stanja Elektro Gorenjska, d.d.

(Lastni vir)

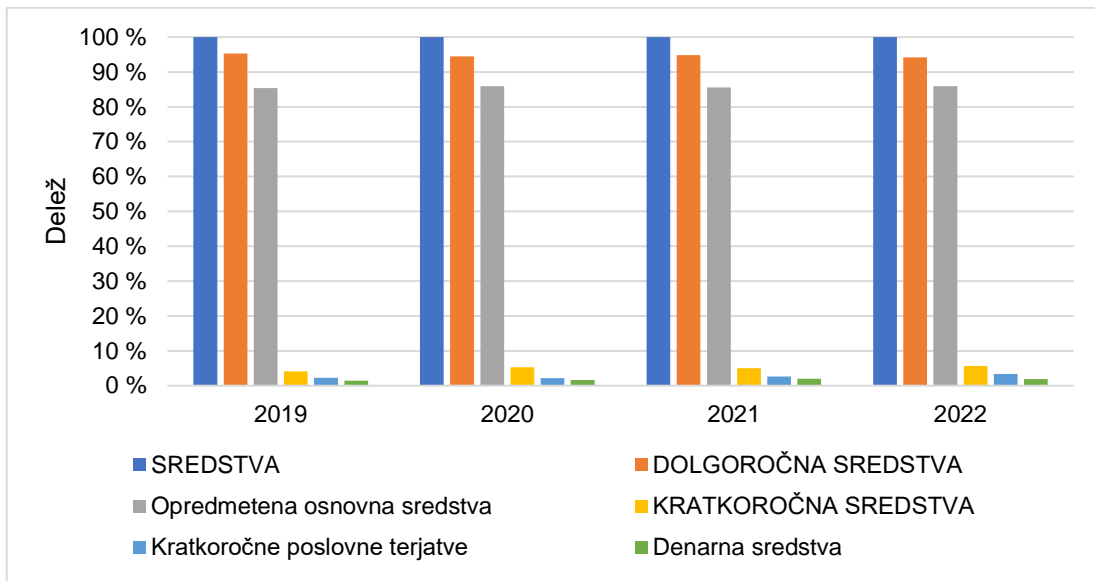
	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100 Gibanje 2022/2019	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		2020/2019	2021/2020	2022/2021
SREDSTVA	100,00%	100,00%	100,00%	100,00 %	100,00	100,00	100,00	100,00
DOLGOROČNA SREDSTVA	92,78 %	92,43 %	92,52 %	92,14 %	99,31	99,62	100,10	99,59
Opredmetena osnovna sredstva	88,16 %	89,16 %	88,59 %	88,98 %	100,93	101,13	99,36	100,44
Neopredmetena osnovna sredstva	0,80 %	0,78 %	0,77 %	0,92 %	115,00	97,50	98,72	119,48
Naložbene nepremičnine	0,78 %	0,78 %	0,75 %	0,75 %	96,15	100,00	96,15	100,00
Dolgoročne finančne naložbe	3,26 %	1,89 %	1,76 %	0,66 %	20,25	57,98	93,12	37,50
Dolgoročne poslovne terjatve	0,09 %	0,09 %	0,80 %	0,57 %	633,33	100,00	888,89	71,25
Odložene terjatve za davek	0,03 %	0,01 %	0,14 %	0,39 %	1300,00	33,33	1400,00	278,57
KRATKOROČNA SREDSTVA	7,78 %	8,18 %	8,09 %	8,53 %	109,64	105,14	98,90	105,44
Zaloge	0,27 %	0,26 %	0,46 %	1,12 %	414,81	96,30	176,92	243,48
Kratkoročne poslovne terjatve	3,41 %	2,41 %	3,25 %	3,49 %	102,35	70,67	134,85	107,38
Denarna sredstva	3,50 %	2,61 %	2,57 %	2,39 %	68,29	74,57	98,47	93,00
KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0,11 %	0,30 %	0,00 %	0,63 %	572,73	272,73	0,00	/

*Tabela 11: Navpična analiza bilance stanja Skupine Elektro Gorenjska
(Lastni vir)*

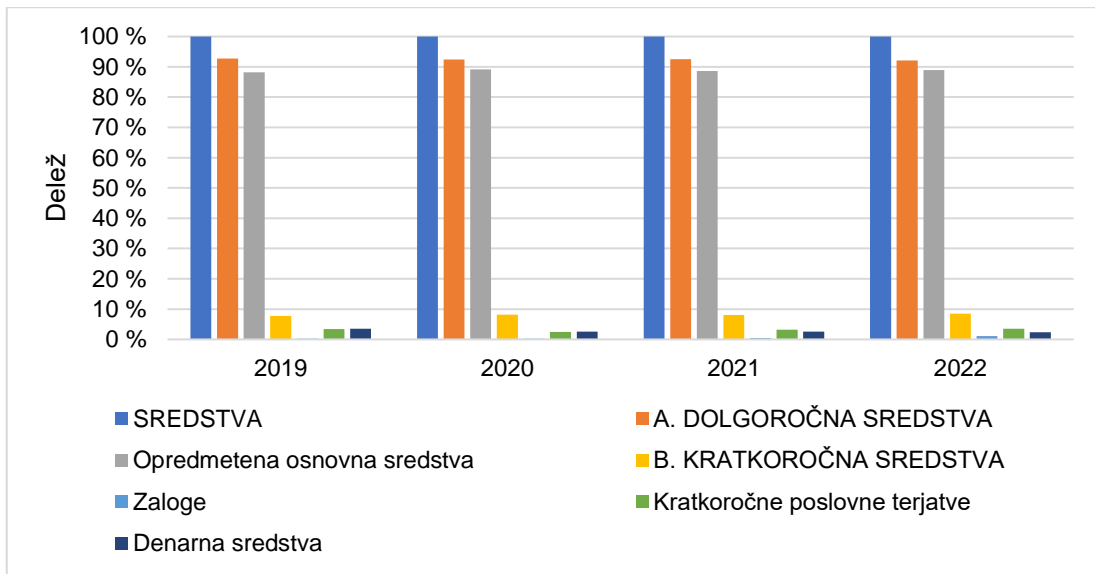
	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		Gibanje 2022/2019	2020/2019	2021/2020
SREDSTVA	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00	100	100	100
DOLGOROČNA SREDSTVA	68,24 %	70,78 %	71,15 %	69,57 %	101,95	103,72	100,53	97,77
Opredmetena osnovna sredstva	95,16 %	91,74 %	93,29 %	96,93 %	101,86	96,40	101,70	103,90
Neopredmetena osnovna sredstva	0,60 %	0,38 %	0,23 %	0,28 %	46,92	63,34	61,92	119,64
Dolgoročne finančne naložbe	4,24 %	7,89 %	6,47 %	2,79 %	65,70	185,89	82,08	43,06
KRATKOROČNA SREDSTVA	31,46 %	28,99 %	28,51 %	20,85 %	66,28	92,13	98,36	73,14
Zaloge	1,47 %	1,22 %	1,33 %	35,54 %	2412,01	82,53	109,12	2678,30
Kratkoročne poslovne terjatve	17,41 %	18,93 %	13,86 %	29,39 %	168,83	108,74	73,20	212,09
Denarna sredstva	68,12 %	28,74 %	14,90 %	14,31 %	21,00	42,19	51,84	96,02
Krat. finanč. naložbe	13,00 %	51,11 %	69,92 %	20,76 %	159,67	393,10	136,78	29,69
KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0,30 %	0,23 %	0,34 %	9,58 %	3226,88	78,45	144,16	2853,25

*Tabela 12: Navpična analiza bilance stanja Gorenjske elektrarne, d.o.o.
(Lastni vir)*

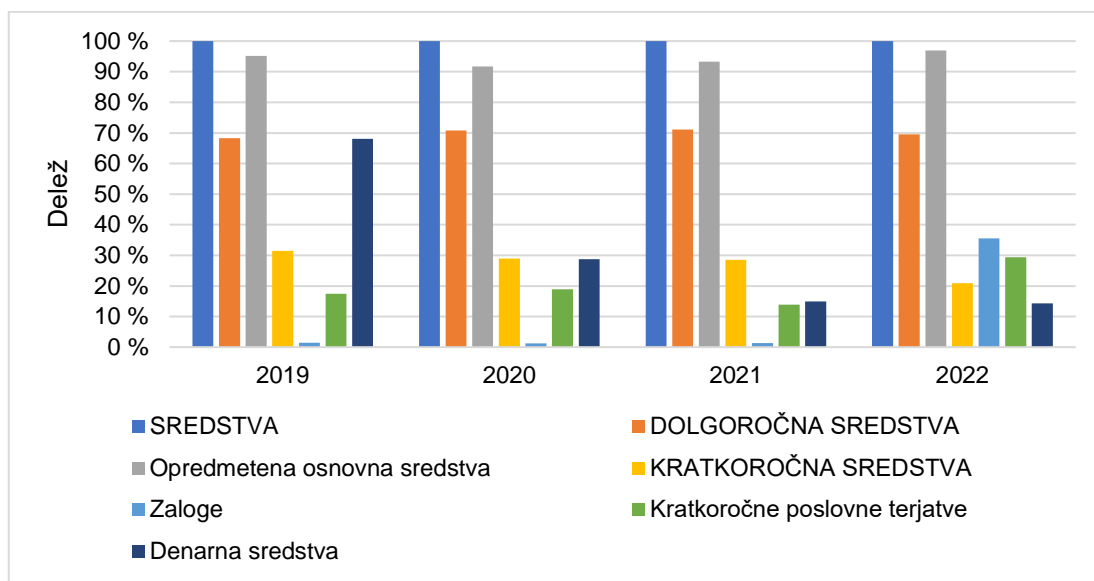
Navpična analiza bilance stanja podjetja nam prikazuje relativne deleže posameznih vrst sredstev in obveznosti do virov sredstev (Štefe, 2023). Podjetje ima v vseh analiziranih letih več dolgoročnih sredstev kot kratkoročnih sredstev. Kar okoli 95 % vseh sredstev na ravni družbe EG predstavljajo dolgoročna sredstva. Na ravni Skupine EG je ta delež sicer nekoliko manjši, pa vendar še vedno krepko nad 90 %. Na ravni GE pa je delež dolgoročnih sredstev nekoliko manjši kot v družbi Elektro Gorenjska, in sicer v vseh obravnavanih letih povprečno 70 %. Največji delež predstavljajo opredmetena osnovna sredstva (okoli 86 % na ravni družbe EG, okoli 95 % na ravni družbe GE in 88 % na ravni Skupine EG). Delež dolgoročnih sredstev se v letih od 2019 do 2022 bistveno ne spreminja (za največ 1 %). V kratkoročnih sredstvih največji delež predstavljajo kratkoročne poslovne terjatve, in sicer okoli 3 % vseh sredstev. Delež denarnih sredstev je v letih 2022 in 2021 nekoliko višji kot v letih 2020 in 2019. Deleže sredstev na ravni družbe EG, GE in Skupine EG prikazujejo slike 6, 7 in 8. Iz njih je razvidno, da so deleži v družbi EG in Skupini EG skoraj identični.

Slika 6: Delež posameznih postavk sredstev v okviru vseh sredstev Elektro Gorenjska, d.d.
(Lastni vir)

Slika 7: Delež posameznih postavk sredstev v okviru vseh sredstev Skupine Elektro Gorenjska
(Lastni vir)

Slika 8: Delež posameznih postavk sredstev v okviru vseh sredstev Gorenjske elektrarne
(Lastni vir)

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100 Gibanje 2022/2019	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		2020/2019	2021/2020	2022/2021
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	100 %	100 %	100 %	100 %	100,00	100,00	100,00	100,00
KAPITAL	67,8 %	68,2 %	69,0 %	67,2 %	99,12	100,59	101,17	97,39
Osnovni kapital	44,2 %	43,5 %	42,4 %	42,0 %	95,02	98,42	97,47	99,06
REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	6,5 %	6,7 %	6,4 %	6,2 %	95,38	103,08	95,52	96,88
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	20,0 %	18,9 %	17,7 %	19,0 %	95,00	94,50	93,65	107,34
Dolgoročne obveznosti do bank	19,8 %	18,8 %	17,6 %	18,8 %	94,95	94,95	93,62	106,82
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	5,2 %	5,5 %	6,5 %	6,1 %	117,31	105,77	118,18	93,85
Kratkoročne obveznosti do bank	3,2 %	3,2 %	3,6 %	3,8 %	118,75	100,00	112,50	105,56
KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0,4 %	0,8 %	0,4 %	1,5 %	375,00	200,00	50,00	375,00

Tabela 13: Navpična analiza obveznosti do virov sredstev iz bilance stanja Elektro Gorenjska, d.d.
(Lastni vir)

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022	Gibanje 2022/2019	2020/2019	2021/2020	2022/2021
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	100 %	100 %	100 %	100 %	100,00	100,00	100,00	100,00
KAPITAL	68,24 %	68,73 %	69,26 %	68,15 %	99,87	100,72	100,77	98,40
Osnovni kapital	42,83 %	42,44 %	41,31 %	40,81 %	95,28	99,09	97,34	98,79
REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	3,68 %	3,86 %	3,80 %	3,61 %	98,10	104,89	98,45	95,00
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	26,03 %	25,29 %	23,78 %	24,73 %	95,01	97,16	94,03	103,99
Dolgoročne obveznosti do bank	19,29 %	18,33 %	17,13 %	18,30 %	94,87	95,02	93,45	106,83
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	5,73 %	5,98 %	6,96 %	7,12 %	124,26	104,36	116,39	102,30
Kratkoročne obveznosti do bank	3,17 %	3,17 %	3,49 %	3,72 %	117,35	100,00	110,09	106,59
KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0,45 %	0,46 %	0,05 %	0,48 %	106,67	102,22	10,87	960,00

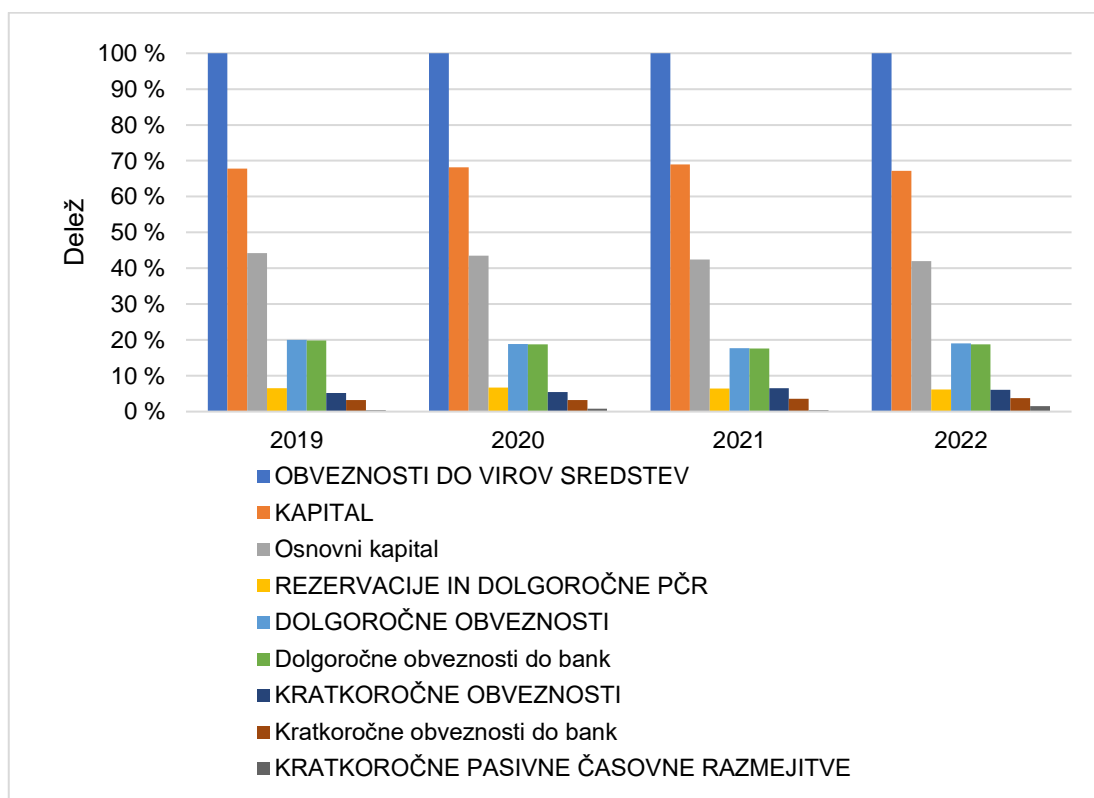
Tabela 14: Navpična analiza obveznosti do virov sredstev iz bilance stanja Skupine Elektro Gorenjska (Lastni vir)

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022	Gibanje 2022/2019	2020/2019	2021/2020	2022/2021
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	100 %	100 %	100 %	100 %	100,00	100,00	100,00	100,00
KAPITAL	95 %	93 %	93 %	86 %	90,98	98,14	100,08	92,64
REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	2 %	3 %	3 %	2 %	112,54	162,40	95,39	72,64
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	0 %	0 %	0 %	0 %	71,42	0,00	0,00	0,00
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	2,20 %	2,75 %	2,69 %	10,03 %	455,84	125,08	97,60	373,40
KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0,65 %	0,59 %	0,75 %	1,13 %	174,49	91,46	125,88	151,56

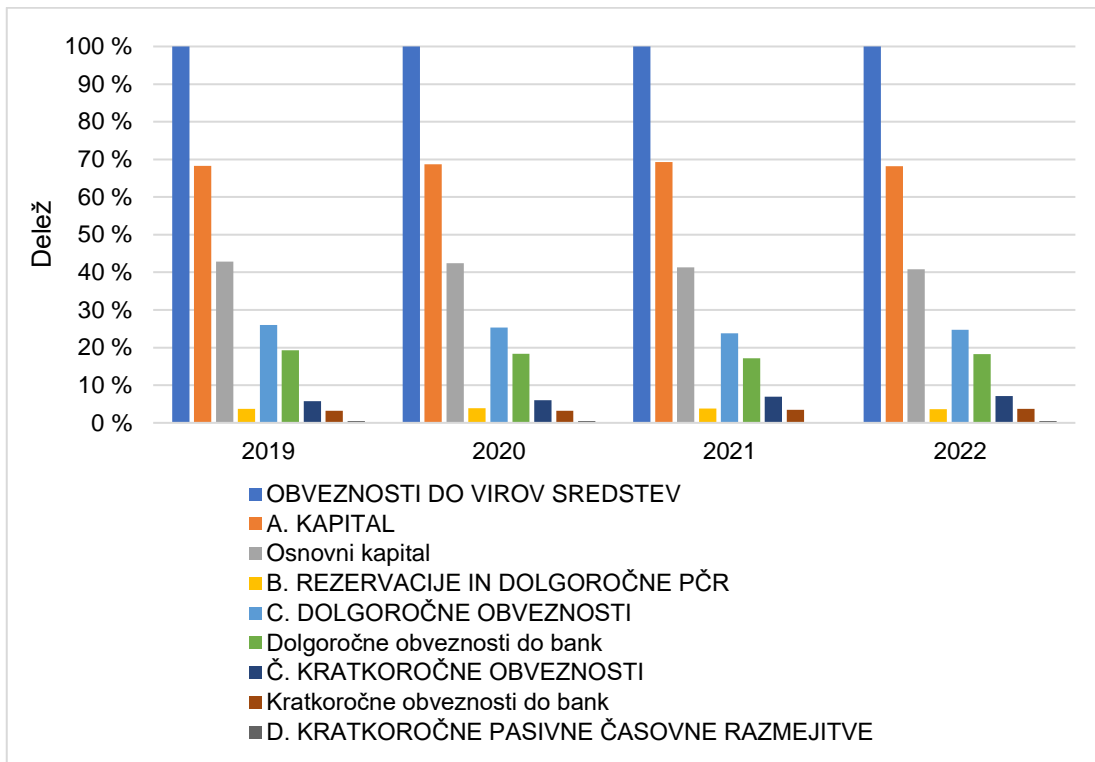
Tabela 15: Navpična analiza obveznosti do virov sredstev iz bilance stanja Gorenjske elektrarne, d.o.o. (Lastni vir)

Navpična analiza obveznosti do virov sredstev (sliki 9 in 10) nam pove, da ima tako družba EG kot tudi Skupina EG v vseh štirih letih največji delež kapitala, ki se giblje med 67 % in 69 %. Prav tako ima tudi največji delež kapitala družba GE, in sicer okoli

90 %. Delež kapitala tako v družbi EG kot tudi Skupini EG se bistveno ne spreminja in je v letu 2022 ostal na približno isti ravni kot leta 2019. Se je pa v družbi GE v letu 2022 zmanjšal na 86 %. V deležu kapitala največji delež predstavlja osnovni kapital. Delež dolgoročnih obveznosti se je v letu 2022 nekoliko zmanjšal glede na leto 2019 tako v družbi EG kot tudi Skupini EG. Delež kratkoročnih obveznosti v družbi EG in Skupini EG pa se je nekoliko povečal. Največji delež dolgoročnih in kratkoročnih obveznosti predstavljajo obveznosti do bank. Delež kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev je zanemarljiv in znaša do največ 1,5 % v primeru družbe EG in manj kot 0,5 % v primeru Skupine EG.

Slika 9: Delež posameznih postavk obveznosti do sredstev v okviru vseh sredstev Elektro Gorenjska, d.d.
(Lastni vir)

Slika 10: Delež posameznih postavk obveznosti do sredstev v okviru vseh sredstev Skupine Elektro Gorenjska
(Lastni vir)

Slika 11: Delež posameznih postavk obveznosti do sredstev v okviru vseh sredstev Gorenjske elektrarne, d.o.o.
(Lastni vir)

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100 Gibanje 2022/2019	Veržni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		2020/2019	2021/2020	2022/2021
PRIHODKI	100,0 %	100,0%	100,0%	100,0 %	100,00	100,00	100,00	100,00
ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	94,6 %	93,0 %	93,8 %	93,8 %	99,15	98,31	100,86	100,00
DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	2,6 %	3,8 %	2,3 %	2,5 %	96,15	146,15	60,53	108,70
Finančni prihodki iz deležev	2,8 %	3,1 %	3,9 %	3,6 %	128,57	110,71	125,81	92,31
Finančni prihodki iz danih posojil	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	/	/	/	/
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	0,0 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	/	/	0,00	/
Drugi prihodki	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	/	0	0	0
ODHODKI	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,00	100,00	100,00	100,00
Stroški blaga materiala in storitev	24,2 %	23,9 %	24,4 %	22,5 %	92,98	98,76	102,09	92,21
Stroški dela	38,1 %	38,9 %	37,9 %	39,3 %	103,15	102,10	97,43	103,69
Odpisi vrednosti	34,3 %	34,4 %	35,0 %	34,8 %	101,46	100,29	101,74	99,43
Drugi poslovni odhodki	1,5 %	1,3 %	1,2 %	1,4 %	93,33	86,67	92,31	116,67
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,4 %	/	/	/	/
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	1,6 %	1,4 %	1,3 %	1,5 %	93,75	87,50	92,86	115,38
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	0,1 %	0,1 %	0,0 %	0,1 %	100,00	100,00	0,00	/
Drugi odhodki	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	100,00	100,00	100,00	100,00

*Tabela 16: Navpična analiza poslovnega izida Elektro Gorenjska, d.d.
(Lastni vir)*

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100 Gibanje 2022/2019	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		2020/2019	2021/2020	2022/2021
PRIHODKI	100,0 %	100,0%	100,0%	100,0 %	100,00	100,00	100,00	100,00
ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	97,43 %	96,11 %	96,78%	95,42 %	97,94	98,65	100,70	98,59
DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	2,49 %	3,81 %	2,82%	4,53 %	181,93	153,01	74,02	160,64
Finančni prihodki iz deležev	0,02 %	0,02 %	0,36%	0,00 %	0,00	100,00	0,00	0,00
Finančni prihodki iz danih posojil	0,01 %	0,00 %	0,01%	0,00 %	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	0,05 %	0,06 %	0,05%	0,05 %	100,00	120,00	83,33	100,00
Drugi prihodki	0,0 %	0,0 %	0,0%	0,0 %	0	0	0	0
ODHODKI	100,0 %	100,0 %	100,0%	100,0%	100,00	100,00	100,00	100,00
Stroški blaga materiala in storitev	23,91 %	23,62 %	24,36%	28,91 %	120,91	98,79	103,13	118,68
Stroški dela	38,04 %	38,58 %	38,02%	36,19 %	95,15	101,42	98,55	95,19
Odpiri vrednosti	34,95 %	35,13 %	35,14%	31,91 %	91,30	100,52	100,03	90,81
Drugi poslovni odhodki	1,51 %	1,30 %	1,31%	1,33 %	88,08	86,09	100,77	101,53
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0,00 %	0,04 %	0,01%	0,36 %	0,00	0,00	25,00	36,00
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	1,45 %	1,27 %	1,14%	1,25 %	86,21	87,59	89,76	109,65
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	0,14 %	0,06 %	0,02%	0,06 %	42,86	42,86	33,33	300,00

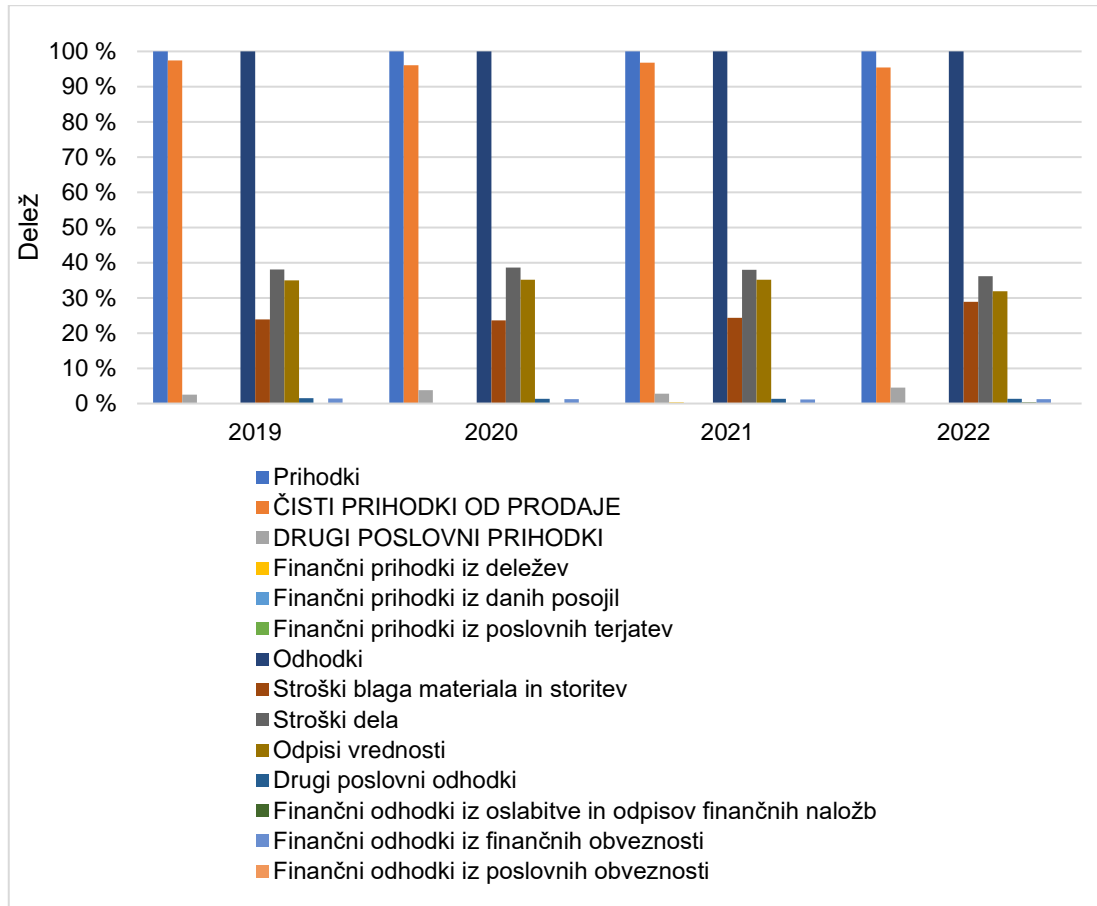
**Tabela 17: Navpična analiza poslovnega izida Skupine Elektro Gorenjska
(Lastni vir)**

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022	Gibanje 2022/2019	2020/2019	2021/2020	2022/2021
PRIHODKI	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100	100	100	100
ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	93,37 %	92,35 %	88,99 %	88,36 %	94,63	98,90	96,37	0,99
DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	1,18 %	1,9 2%	5,86 %	8,96 %	181,93	153,01	305,18	1,53
Finančni prihodki iz deležev	0,02 %	0,0 2%	0,36 %	0,00 %	0,00	153,01	1800,00	0,00
Finančni prihodki iz danih posojil	0,04 %	0,00 %	0,01 %	0,00 %	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	3,46 %	3,17 %	2,84 %	1,25 %	36,14	91,65	89,55	44,03
Usredstveni lastni proizvodi	1,95 %	2,53 %	2,25 %	1,42 %	73,01	129,85	89,16	63,06
ODHODKI	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100	100	100	100
Stroški blaga materiala in storitev	40,88 %	37,36 %	40,86 %	67,04 %	164,02	91,41	109,37	164,06
Stroški dela	20,97 %	23,38 %	25,33 %	15,06 %	71,82	111,49	108,33	59,46
Odpisi vrednosti	37,16 %	38,25 %	33,08%	17,29 %	46,52	102,92	86,49	52,26
Drugi odhodki	0,06 %	0,04 %	0,04 %	0,02 %	36,74	66,08	86,78	64,07
Drugi poslovni odhodki	0,85 %	0,91 %	0,64 %	0,51 %	59,87	107,05	70,71	79,09
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	0,01 %	0,01 %	0,00 %	0,0 0%	0,57	63,71	21,68	4,14
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	0,06 %	0,04 %	0,04 %	0,08 %	122,78	70,17	97,71	179,08

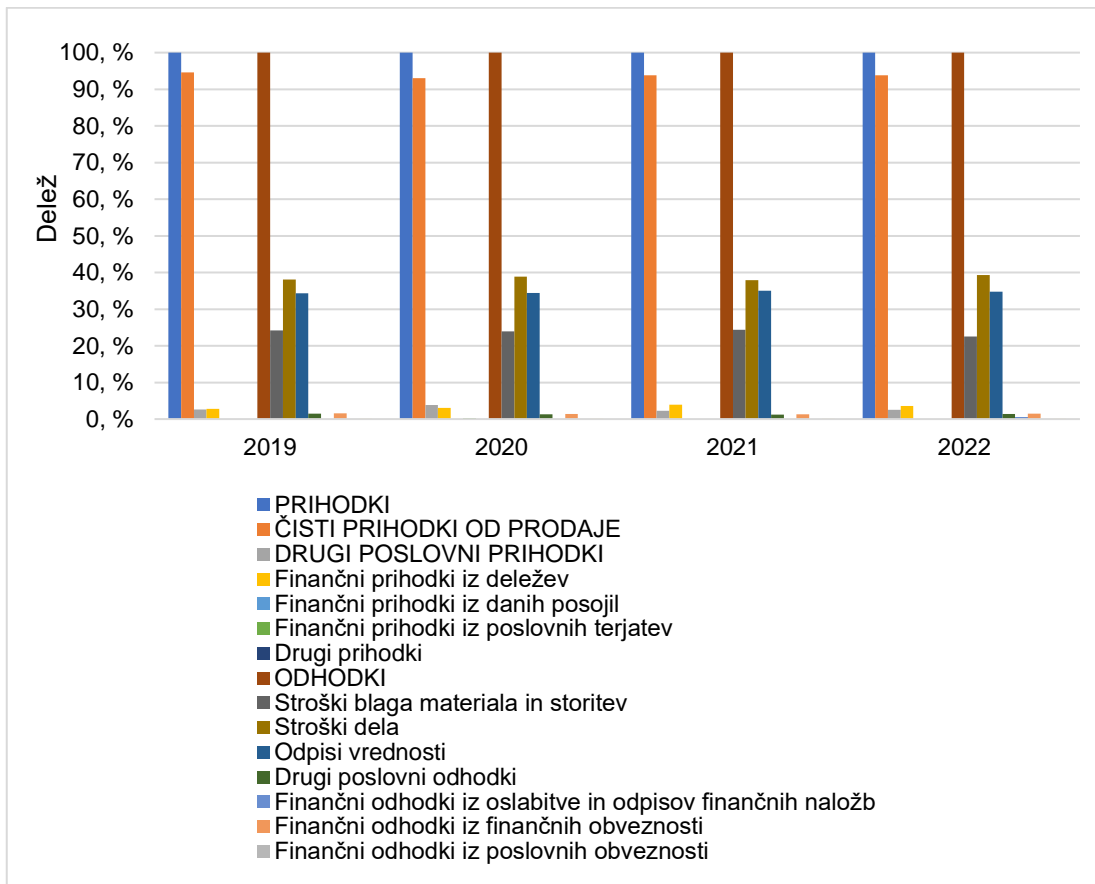
Tabela 18: Navpična analiza poslovnega izida Gorenjske elektrarne, d.o.o.
(Lastni vir)

Iz navpične analize poslovnega izida (prikazano tudi v sliki 12 in 13) je razvidno, da največji delež prihodkov v vseh opazovanih letih predstavljajo čisti prihodki od prodaje, ki predstavljajo v vseh letih več kot 93 % vseh prihodkov v primeru družbe EG, 88 % vseh prihodkov v primeru GE in kar 95 % ali več v primeru Skupine EG. Večino preostalih prihodkov v vseh treh obravnavanih podjetjih predstavljajo drugi poslovni prihodki. Med odhodki pa najpomembnejšo postavko predstavljajo stroški dela v družbi EG in Skupini EG, ki v obeh primerih znašajo blizu 40 % vseh stroškov. V GE pa stroški dela ne predstavljajo najpomembnejše postavke, in sicer znaša strošek dela 15,06 %, največji strošek pa predstavlja strošek blaga materiala in storitev, in sicer kar povprečno 50 %. Pomemben delež tako v družbi EG, GE kot

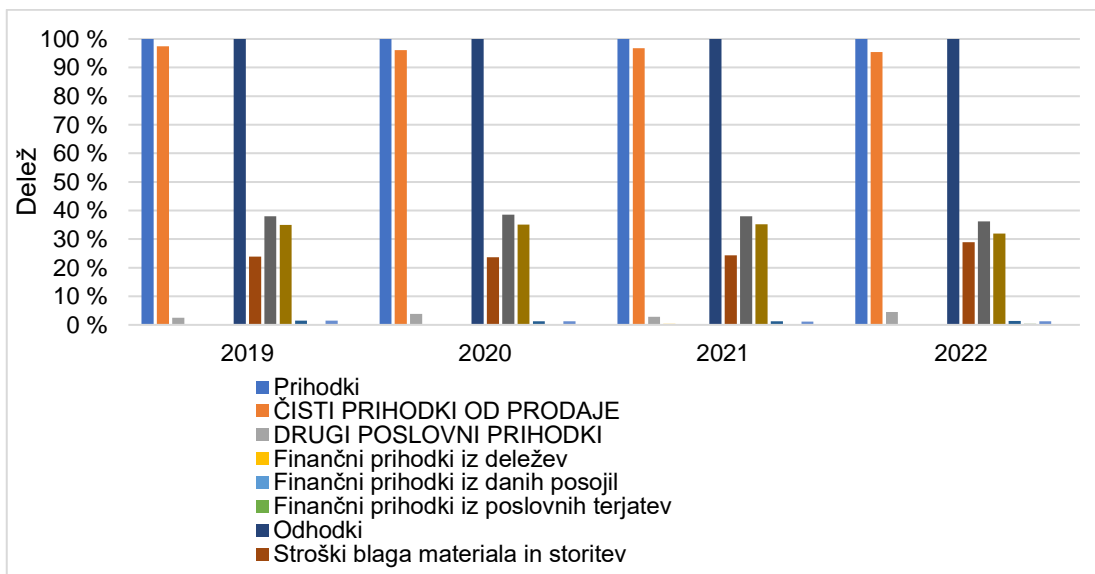
Skupini EG v vseh primerih več kot 30 % predstavljajo tudi odpisi vrednosti. Stroški materiala in blaga pa so po pomembnosti na tretjem mestu tako v primeru družbe kot tudi Skupine EG, saj predstavljajo od 22,5 do 28,9 % vseh stroškov. Drugi stroški so v skupnem deležu stroškov zanemarljivi.

Slika 12: Delež posameznih postavk prihodkov Skupine Elektro Gorenjska
(Lastni vir)

Slika 13: Delež posameznih postavk prihodkov Elektro Gorenjska, d.d.
(Lastni vir)

Slika 14: Delež posameznih postavk prihodkov Gorenjske elektrarne, d.o.o.
(Lastni vir)

3.3 Analiza z računovodskimi kazalniki

Analizo učinkovitosti opravimo na podlagi načel proizvodnosti, gospodarnosti, donosnosti in plačilne sposobnosti. Analizirali bomo poslovanje družbe Elektro Gorenjska ter uspešnost poslovanja tega podjetja primerjali z uspešnostjo poslovanja celotne Skupine Elektro Gorenjska, prav tako pa bomo primerjali uspešnost poslovanja podjetja z drugimi distribucijskimi podjetji za leto 2022.

3.3.1 Računovodski kazalniki

»Računovodski kazalniki so relativna števila, ki se nanašajo na gospodarske kategorije, o katerih obstajajo računovodski podatki. Lahko so deleži, koeficienti ali indeksi. Dobijo se s primerjavo dveh kategorij« (PSR, str. 44).

»Računovodske kazalnike za notranje potrebe izbere organizacija sama glede na posebnosti svojega poslovanja in objektivne možnosti merjenja, obvezne računovodske kazalnike v zvezi s pripravo letnega računovodskega poročila pa določajo predpisi« (PSR, str. 44.).

PSR 8 pojasnjuje, da se pri izračunavanju kazalnikov lahko pojavita dve napaki, in sicer se kazalniku predpiše drugačna izrazna moč, kot jo sicer ima, ali pa se pri njegovem izračunu uporabijo napačni podatki. »Zato je treba preveriti, ali so podatki oblikovani skladno z računovodskimi standardi. Pomembno je namreč, da so podatki v računovodskih izkazih ustrezno predstavljeni« (PSR 8, 2016).

3.3.2 Vrste kazalnikov

Kazalnikov je izredno veliko, poleg tega pa nenehno nastajajo novi, zato jih je treba razvrstiti.

Po obliki ločimo kazalnike na (Bergant, 2013, str. 44):

- indekse,
- koeficiente,
- stopnje udeležbe.

Glede na izhodišče v bilanci stanja in izkazu poslovnega izida ter glede na potrebe po različnih načinih presojanja poslovanja organizacije, PSR 8 razvršča kazalnike v osem skupin:

- kazalniki financiranja,
- kazalniki investiranja,
- kazalniki vodoravne finančne sestave,
- kazalniki obračanja,
- kazalniki gospodarnosti,

- kazalniki donosnosti,
- kazalniki dodane vrednosti,
- kazalniki denarnega izida.

3.3.3 Kazalnik financiranja

»Kazalniki financiranja sodijo me kazalnike navpične finančne sestave. Izračunamo jih na podlagi podatkov na pasivni strani bilance stanja tako, da primerjamo ožje dele obveznosti do virov sredstev s širšimi deli ali celoto« (dr. Erna Štefe, Analiza bilance z revizijo):

- delež lastniškega financiranja:

$$\frac{\text{kapital}}{\text{obveznosti do virov sredstev}} \times 100$$

- delež dolžniškega financiranja:

$$\frac{\text{dolgovi}}{\text{obveznosti do virov sredstev}} \times 100$$

- delež dolgoročnega financiranja:

$$\frac{\text{kapital} + \text{dolgoročni dolgovi} + \text{rezervacije} + \text{dolgoročne}}{\text{obveznosti do virov sredstev}} \times 100$$

- delež kratkoročnega financiranja

$$\frac{\text{kratkoročni dolgovi} + \text{kratkoročne PČR}}{\text{obveznosti do virov sredstev}}$$

- koeficient dolgovno kapitalskega razmerja

$$\frac{\text{finančni dolgovi}}{\text{kapital}}$$

3.3.4 Kazalniki investiranja

»Kazalniki investiranja sodijo med kazalnike navpične finančne sestave. Izračunamo jih na podlagi podatkov na aktivni strani bilance stanja, tako, da primerjamo ožje dele sredstev s širšimi deli ali celoto. Tako izračunamo strukturo sredstev podjetja. Primerne vrednosti teh kazalnikov je težko opredeliti, saj so njihove vrednosti različne za različna podjetja oziroma dejavnosti. Kazalniki investiranja so pomembni

predvsem za vodstvo podjetja, ki odloča o prihodnjih investicijah in analizira pretekle investicije« (dr. Erna Štefe, Analiza bilance z revizijo).

Med temeljne kazalnike investiranja po PSR 8 med drugim sodijo:

- delež osnovnih sredstev v sredstvih

$$\frac{\text{osnovna sredstva (po knjigovodski vrednosti)}}{\text{sredstva}} \times 100$$

- delež odpisanih osnovnih sredstev

$$\frac{\text{popravek vrednosti osnovnih sredstev}}{\text{nabavna vrednost osnovnih sredstev}} \times 100$$

- delež obratnih sredstev v sredstvih

$$\frac{\text{obratna sredstva}}{\text{sredstva}} \times 100$$

- delež finančnih naložb v sredstvih

$$\frac{\text{dolgoročne finančne naložbe} + \text{kratkoročne finančne naložbe} + \text{naložbene nepremičnine}}{\text{sredstva}} \times 100$$

- delež dolgoročnih sredstev

$$\frac{\text{osnovna sredstva} + \text{dolgoročne AČR} + \text{naložbene nepremičnine} + \text{dolgoročne finančne naložbe} + \text{dolgoročne poslovne terjatve}}{\text{sredstva}} \times 100$$

- delež kratkoročnih sredstev

$$\frac{\text{kratkoročna sredstva} + \text{kratkoročna AČR}}{\text{sredstva}} \times 100$$

3.3.5 Kazalniki vodoravne finančne sestave

»S kazalniki vodoravne finančne sestave lahko ocenjujemo tveganje pri plačilni sposobnosti podjetja. Tveganje pri plačilni sposobnosti je velika verjetnost, da podjetje ne bo zmožno poravnati v plačilo zapadlih obveznosti« (dr. Erna Štefe, Analiza bilance z revizijo).

- koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev

$$\frac{\text{kapital}}{\text{osnovna sredstva po knjigovodski vrednosti}}$$

- hitri koeficient

$$\frac{\text{denarna sredstva}}{\text{kratkoročne obveznosti}}$$

- pospešeni koeficient

$$\frac{\text{denarna sredstva} + \text{kratkoročne terjatve}}{\text{kratkoročne obveznosti}}$$

- kratkoročni koeficient

$$\frac{\text{kratkoročna sredstva}}{\text{kratkoročne obveznosti}}$$

- koeficient razmerja med kratkoročnimi terjatvami in kratkoročnimi obveznostmi

$$\frac{\text{kratkoročne terjatve}}{\text{kratkoročne obveznosti}}$$

3.3.6 Kazalniki obračanja

»Kazalniki obračanja pokažejo, kolikokrat na leto se določena vrsta sredstev obrne. Iz tega lahko sklepamo, kako neučinkovito podjetje upravlja s svojimi sredstvi. Hitreje kot uspe podjetje obrniti svoja sredstva, manj virov financiranja bo potrebovalo za isti obseg poslovanja oziroma bo z istimi viri realiziralo boljše rezultate« (dr. Erna Štefe, Analiza bilance z revizijo).

- koeficient obračanja obratnih sredstev

$$\frac{\text{poslovni odhodki}}{\text{povprečno stanje obratnih sredstev}}$$

- koeficient obračanja zalog

$$\frac{\text{stroški materiala in blaga}}{\text{povprečno stanje zalog}}$$

- koeficient obračanja zalog materiala

$$\frac{\text{porabljeni material v letu dni (po nabavni ceni)}}{\text{povprečna zalog materiala (po nabavni ceni)}}$$

$$\frac{\text{obratna sredstva}}{\text{sredstva}}$$

- koeficient obračanja zalog proizvodov

$$\frac{\text{stroški prodanih proizvodov (proizvajalni stroški)}}{\text{povprečna stanje proizvodov}}$$

- koeficient obračanja terjatev do kupcev

$$\frac{\text{prejemki od kupcev v letu dni}}{\text{povprečno stanje terjatev do kupcev}}$$

- koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev

$$\frac{\text{izdatki za dobavitelje v letu dni}}{\text{povprečno stanje obveznosti do dobaviteljev}}$$

3.3.7 Kazalniki gospodarnosti

»S kazalniki gospodarnosti oziroma ekonomičnosti ugotavljamo, kako gospodarno oziroma ekonomično podjetje posluje. Gospodarnost oziroma ekonomičnost je splošno opredeljena kot razmerje med prihodki in odhodki. Kazalniki gospodarnosti pojasnjujejo dosežene poslovne rezultate glede na vložke, ki so bili potrebni za njihovo ustvaritev« (dr. Erna Štefe, Analiza bilance z revizijo).

- koeficient gospodarnosti poslovanja

$$\frac{\text{poslovni prihodki}}{\text{poslovni odhodki}}$$

- koeficient celotne gospodarnosti

$$\frac{\text{prihodki}}{\text{odhodki}}$$

3.3.8 Kazalniki dobičkonosnosti

»S kazalniki donosnosti ugotavljamo donosnost vloženega kapitala ali sredstev. Za izračun kazalnikov potrebujemo podatke iz izkaza poslovnega izida in bilance stanja.

Dobiček podjetij je zelo pomemben kazalec, saj:

- če ni pričakovanega dobička, investitorji ne bodo vlagali v podjetje;
- dobiček omogoča reprodukcijo, kar pomeni rast in širjenje podjetja;
- če podjetje ne ustvarja zadovoljivega dobička ali prinaša celo izgubo, obstaja velika verjetnost, da bo prej ali slej prenehalo poslovati« (dr. Erna Štefe, Analiza bilance z revizijo);
- čista dobičkonosnost kapitala:

$$\frac{\text{čisti poslovni izid}}{\text{povprečni kapital (brez čistega poslovnega izida obračunskega obdobja)}}$$

- čista dobičkonosnost sredstev:

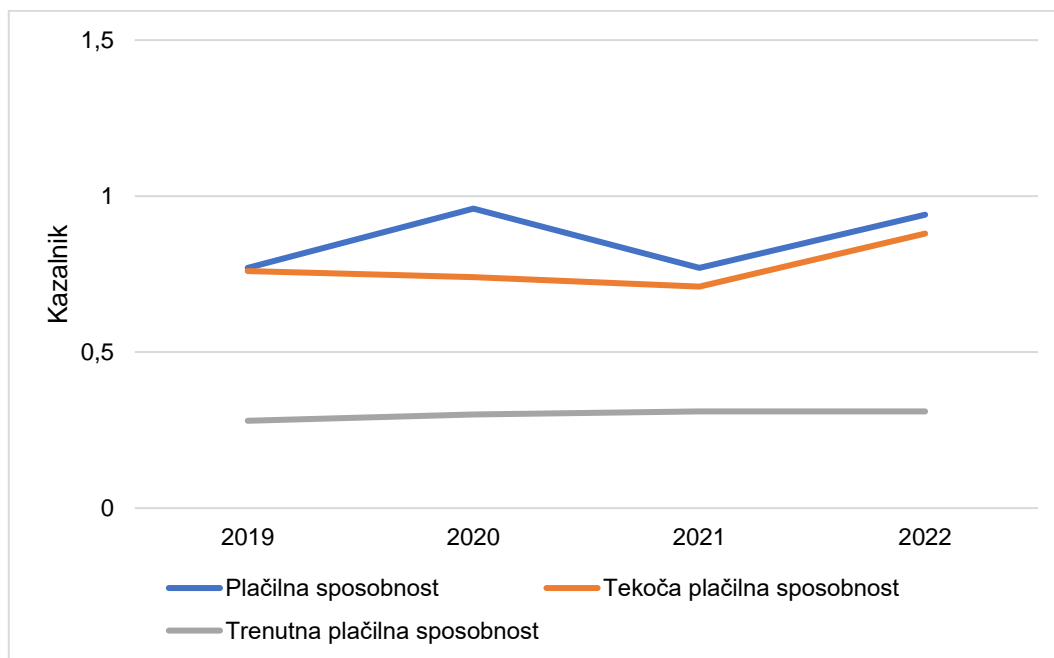
$$\frac{\text{čisti poslovni izid}}{\text{sredstva (povprečna)}}$$

3.3.9 Analiza plačilne sposobnosti

»Plačilna sposobnost (likvidnost) je sposobnost podjetja, da poravna svoje obveznosti, ko le-te zapadejo v plačilo. Podjetje je plačilno sposobno, če je sposobno sproti poravnati svoje obveznosti.« (dr. Erna Štefe, Analiza bilance z revizijo).

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2022 Gibanje 2022/2019	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		2020/2019	2021/2020	2022/2021
Celotna kratkoročna sredstva	9.576.105	12.606.624	12.399.377	14.147.465	147,74	131,65	98,36	114,10
Kratkoročna sredstva – zaloge	9.437.308	9.752.154	11.391.775	13.200.543	139,88	103,34	116,81	115,88
Denarna sredstva + vrednostni papirji	3.405.224	3.943.404	4.903.047	4.657.338	136,77	115,80	124,34	94,99
Celotne kratkoročne obveznosti	12.361.067	13.095.622	16.001.908	15.062.184	121,85	105,94	122,19	94,13
Plačilna sposobnost	0,77	0,96	0,77	0,94	121,24	124,26	80,49	121,22
Tekoča plačilna sposobnost	0,76	0,74	0,71	0,88	114,79	97,54	95,60	123,11
Trenutna plačilna sposobnost	0,28	0,30	0,31	0,31	112,24	109,31	101,75	100,91

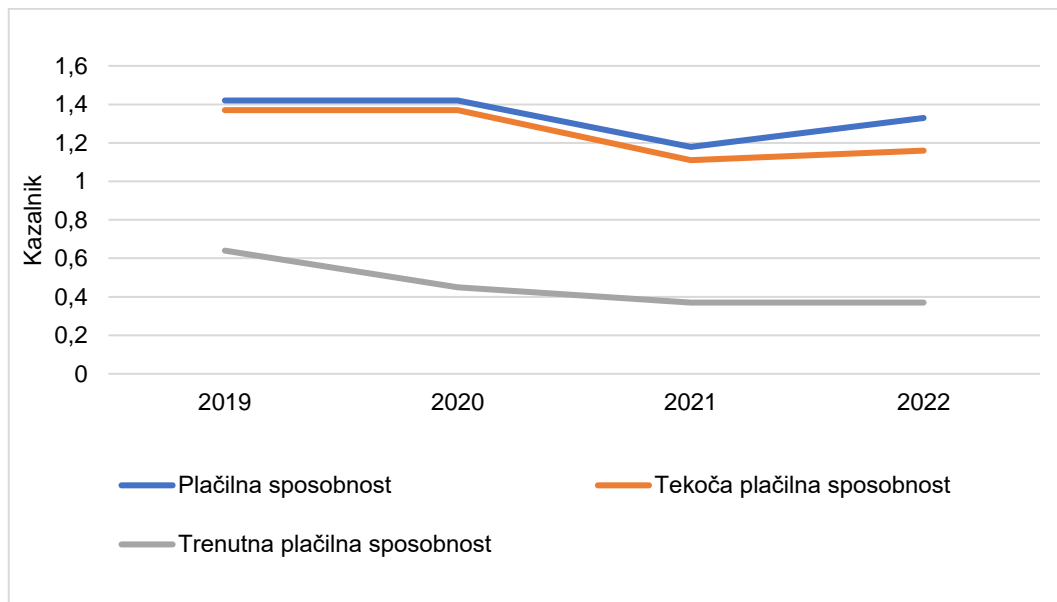
Tabela 19: Plačilna sposobnost Elektro Gorenjska, d.d.
(Lastni vir)

Slika 15: Plačilna sposobnost Elektro Gorenjska, d.d.
(Lastni vir)

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100 Razmerje 2022/2019	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		2020/2019	2021/2020	2022/2021
Celotna kratkoročna sredstva	17554618	18562196	18870182	20054421	114,24	105,74	101,66	106,28
Kratkoročna sredstva – zaloge	16953329	17961491	17786388	17427213	102,80	105,95	99,03	97,98
Denarna sredstva + vrednostni papirji	7895236	5920503	5996468	5610431	71,06	74,99	101,28	93,56
Celotne kratkoročne obveznosti	12361067	13095622	16001908	15062184	121,85	105,94	122,19	94,13
Plačilna sposobnost	1,42	1,42	1,179	1,33	93,75	99,81	83,20	112,91
Tekoča plačilna sposobnost	1,37	1,37	1,11	1,16	84,36	100,00	81,04	104,09
Trenutna plačilna sposobnost	0,64	0,45	0,37	0,37	58,32	70,78	82,89	99,40

*Tabela 20: Plačilna sposobnost Skupine Elektro Gorenjska
(Lastni vir)*

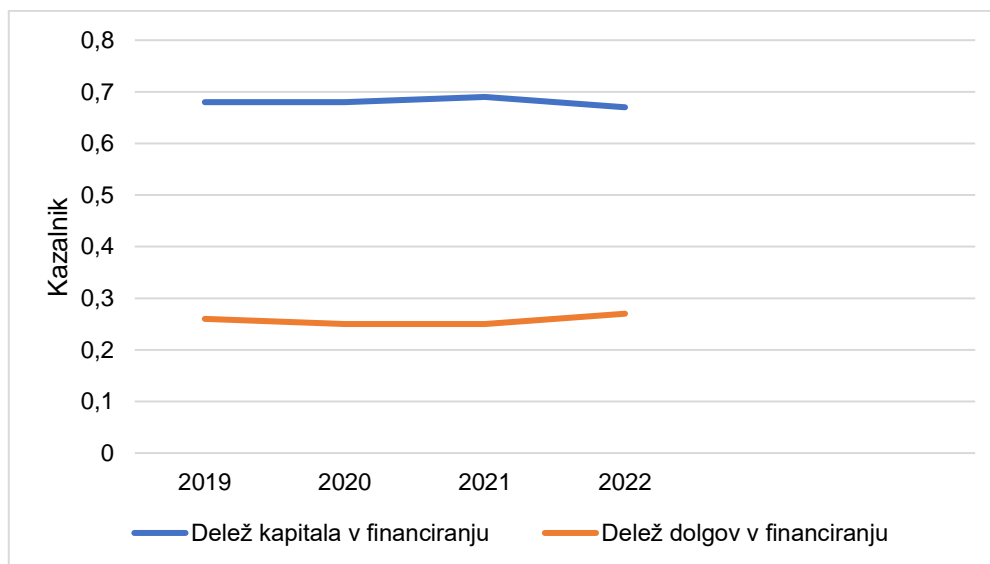
*Slika 16: Plačilna sposobnost Skupine Elektro Gorenjska
(Lastni vir)*

Dobljeni kazalniki plačilne sposobnosti nam pojasnijo, da se je likvidnost družbe EG v letu 2022 povečala z začetnih zelo slabih 0,77 na blizu zadovoljivih 0,94. Velja

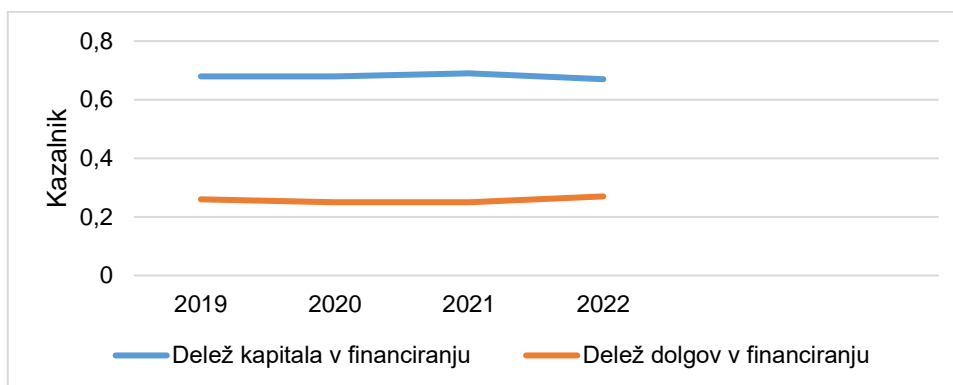
namreč, da ta koeficient ne sme biti manjši od 1. Za razliko od družbe EG pa je likvidnost Skupine EG v vseh analiziranih letih zadovoljiva in je vedno višja od 1. Da bi se likvidnost izboljšala (predvsem družbe EG), bi denarna sredstva in terjatve morale rasti bolj kot kratkoročne obveznosti, kar bi vplivalo na izboljšanje likvidnosti. Družba EG bi zaradi tega morala zmanjšati kratkoročne obveznosti. Na primeru tekoče likvidnosti je razvidno, da se tekoča likvidnost družbe EG z vsakim letom povečuje, vendar je še vedno zelo majhna in daleč od vrednosti, ki bi zagotavljala pravočasnost poravnavanja tekočih obveznosti. Tekoča likvidnost Skupine EG pa je primerna. Obe analizirani podjetji sta z denarnimi sredstvi v letu 2022 sposobni financirati okoli 30 % (Skupina EG 37 %) kratkoročnih obveznosti, kar je blizu zadovoljive vrednosti.

3.3.10 Analiza financiranja podjetja

Financiranje v podjetju: Delež kapitala v financiranju in delež dolgov v financiranju pokaže strukturo virov financiranja. Pokazatelj deleža kapitala v financiranju pove, kakšen delež predstavlja kapital v obveznostih do virov sredstev torej pasivi podjetja. Pomemben je tako za lastnike kapitala kot tudi za posojilodajalce. Posojilodajalci lahko z velikostjo tega kazalca presodijo tveganje za vrnitev posojila, zato je zanje boljše, če je kazalec večji. Lastnikom pa prevelik kazalec ne ustreza, saj želijo, da se podjetje financira tudi z dolgom – v primeru, da podjetje izdaja nove delnice, se tudi dobiček deli na več delničarjev, obresti kreditov vplivajo na zmanjšanje davčne osnove.

Slika 17: *Financiranje Elektro Gorenjska, d.d.*
(Lastni vir)

Slika 18: Financiranje Skupine Elektro Gorenjska
(Lastni vir)

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		Gibanje 2022/2019	2020/2019	2021/2020
Kapital	159.773.376	163.211.293	169.472.670	166.546.129	104,24	102,15	103,84	98,27
Dolgovi	60.522.790	60.266.882	60.484.262	65.901.452	108,89	99,58	100,36	108,96
Obveznosti do virov sredstev	235.643.069	239.403.159	245.662.616	247.732.321	105,13	101,60	102,61	100,84
Delež kapitala v financiranju	0,68	0,68	0,69	0,67	99,15	100,55	101,19	97,45
Delež dolgov v financiranju	0,26	0,25	0,25	0,27	103,57	98,01	97,80	108,05

Tabela 21: Financiranje Elektro Gorenjska, d.d.
(Lastni vir)

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		Gibanje 2022/2019	2020/2019	2021/2020
Kapital	165.914.359	168.642.937	174.624.767	173.886.767	104,81	101,64	103,55	99,58
Dolgovi	78.312.953	77.845.639	77.618.689	82.480.622	105,32	99,40	99,71	106,26
Obveznosti do virov sredstev	235.643.069	239.403.159	245.662.616	247.732.321	105,13	101,60	102,61	100,84
Delež kapitala v financiranju	0,70	0,70	0,71	0,70	99,69	100,05	100,91	98,75
Delež dolgov v financiranju	0,33	0,33	0,32	0,33	100,18	97,84	97,17	105,38

Tabela 22: Financiranje Skupine Elektro Gorenjska
(Lastni vir)

Iz tabele 21 in 22 je razvidno, da se delež kapitala v financiranju v analiziranih letih bistveno ne spreminja in se giblje okoli 70 %, kar kaže na relativno visoko finančno varnost. Prav tako približno enak v celotnem analiziranem obdobju ostaja delež dolgov v financiranju, in sicer okoli 25 %. Lahko rečemo, da je poslovanje podjetja s tega vidika dokaj netvegano, podjetje vodi pasivno finančno politiko ter se v veliki meri financira z lastnimi viri.

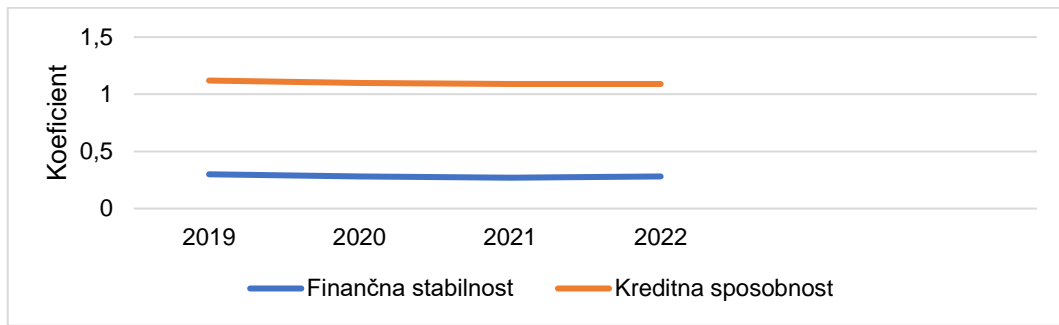
3.3.11 Analiza stabilnosti poslovanja

Stabilnost poslovanja: Finančna stabilnost pokaže razmerje med dolgoročnimi viri in dolgoročnimi sredstvi. V primeru, da ima podjetje več dolgoročnih virov glede na dolgoročna sredstva, govorimo o finančno stabilnem podjetju.

Iz tabele 21 in 22 (ter slik 15 in 16) je razvidno, da je koeficient finančne stabilnosti v vseh analiziranih letih tako v primeru družbe EG kot tudi Skupine EG manjši od 1, kar je priporočljivo. Kreditna sposobnost v vseh letih ostaja na približno enaki ravni, in sicer se giblje okoli 1. Podjetje večino stalnih sredstev financira iz dolgoročnih virov. Analizirani podjetji sta kreditno sposobni.

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100 Gibanje 2022/2019	Veržni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		2020/2019	2021/2020	2022/2021
Dolgoročne obveznosti iz financiranja in poslovanja	47.232.983	45.327.985	43.477.539	47.183.878	99,90	95,97	95,92	108,52
Kapital	159.773.376	163.211.293	169.472.670	166.546.129	104,24	102,15	103,84	98,27
Dolgoročne rezervacije	15.346.903	15.924.984	15.705.684	15.284.740	99,59	103,77	98,62	97,32
Stalna sredstva	224.631.396	226.131.825	232.906.327	233.338.457	103,88	100,67	103,00	100,19
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	72.914	186.235	154.506	1.311.805	1799,11	255,42	82,96	849,03
Finančna stabilnost	0,21	0,20	0,19	0,20	96,17	95,33	93,13	108,32
Kreditna sposobnost	0,99	0,99	0,98	0,98	99,10	100,30	98,83	99,97

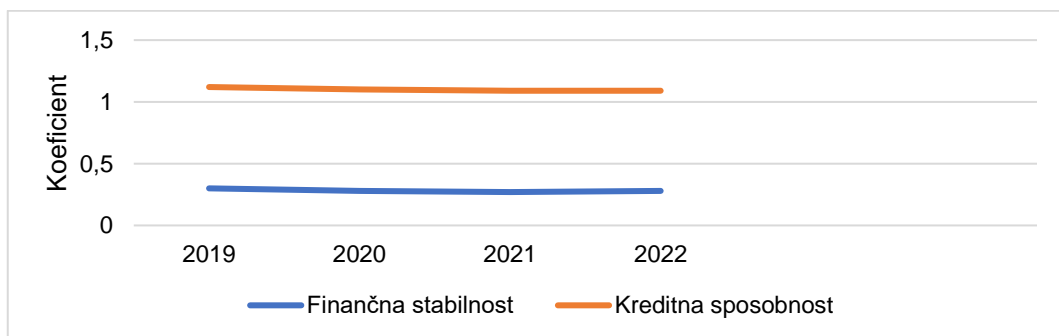
Tabela 23: Stabilnost poslovanja družbe Elektro Gorenjska, d.d.
(Lastni vir)

Slika 19: Stabilnost Elektro Gorenjska, d.d.
(Lastni vir)

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100 Gibanje 2022/2019	Verižni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		2020/2019	2021/2020	2022/2021
Dolgoročne obveznosti iz financiranja in poslovanja	63298016	62049920	59950809	63095458	99,68	98,03	96,62	105,25
Kapital	165.914.359	168.642.937	174.624.767	173.886.767	104,81	101,64	103,55	99,58
Dolgoročne rezervacije	8.942.104	9.481.958	9.574.509	9.206.772	102,96	106,04	100,98	96,16
Stalna sredstva	214.353.345	218.764.561	223.345.912	227.029.819	105,91	102,06	102,09	101,65
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	213402	203277	1874090	1328847	622,70	95,26	921,94	70,91
Finančna stabilnost	0,30	0,28	0,27	0,28	94,11	96,05	94,64	103,54
Kreditna sposobnost	1,12	1,10	1,09	1,09	97,50	98,78	99,55	99,15

Tabela 24: Stabilnost poslovanja Skupine Elektro Gorenjska
(Lastni vir)

Slika 20: Stabilnost Skupine Elektro Gorenjska
(Lastni vir)

3.3.12 Analiza uspešnosti poslovanja

Uspešnost poslovanja: Podjetje posluje gospodarno, če so prihodki večji od odhodkov. Koeficient celotne gospodarnosti prikaže razmerje med celotnimi prihodki in celotnimi odhodki v podjetju. Delež EBIT v prihodkih od prodaje izraža delež prihodkov, ki ostane podjetju po pokritju poslovnih odhodkov.

EBIT pomeni poslovni izid pred upoštevanjem obresti in davki. Je eden ključnih kazalcev poslovne uspešnosti, saj kaže, kako je podjetje poslovalo v določenem obdobju pri svojih osnovnih dejavnostih. EBIT prikazuje poslovni izid iz osnovnega poslovanja, ne glede na način financiranja in brez vplivov davčnega sistema. Izkazuje sposobnost podjetja za ustvarjanje pozitivnega izida in osnovnega poslovanja ter učinkovitost obvladovanja stroškov. Vrednost davčnih obremenitev namreč ne kaže kakovosti upravljanja podjetja, znesek obresti pa je odvisen od strukture financiranja poslovanja in ne od učinkovitosti uporabe sredstev (Bergant in Manohin, 2018).

EBITDA pomeni poslovni izid pred upoštevanjem obresti, davkov in amortizacije. Glede na EBIT je EBITDA širši poslovni izid, ker vsebuje še amortizacijo. EBITDA prikazuje poslovni izid iz osnovnega poslovanja ne glede na način financiranja, brez vplivov davčnega sistema in glede na amortizacijsko politiko. Prikazoval naj bi možnost podjetja za ustvarjanje pozitivnega izida iz osnovnega poslovanja in učinkovitosti obvladovanja stroškov (Bergant in Manohin, 2018).

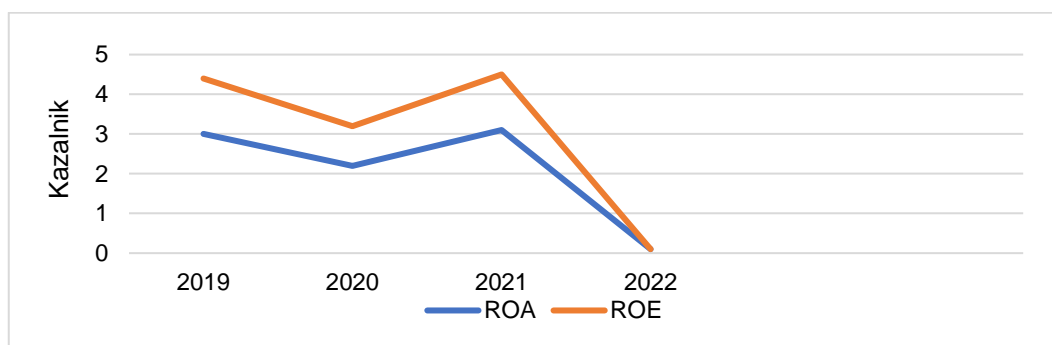
Podjetje spremlja varno stopnjo zadolževanja s koeficientom neto finančnega dolga in EBITDA. Nesprejemljivo stopnjo zadolženosti predstavlja koeficient z vrednostjo več kot 3,5. To razmerje gleda večina poslovnih bank. Vidimo, da je to razmerje v letu 2022 neustrezno tako v primeru družbe EG kot tudi celotne Skupine EG. V preostalih letih pa je ta koeficient ustrezen. V družbi GE je ta koeficient primeren tudi v letu 2022. Dodana vrednost se je v letu 2022 zmanjšala in je posledica manj poslovnih prihodkov v družbi EG in Skupini EG. V družbi GE pa se je dodana vrednost povečevala. Delež stroškov dela v dodani vrednosti je visok in znaša v letu 2022 za družbo EG kar 60,6 % (v primeru Skupine EG znaša 54 %). Prav tako se znižuje EBITDA kot približek denarnega toka, kar je posledica nižjih čistih prihodkov od prodaje ter nižjih prihodkov iz naslova pogodbe s SODO. Vrednosti kazalnikov ROA in ROE v letu 2022 so v družbi EG občutno padle tako v primeru družbe EG kot tudi Skupine EG. Vrednost kazalnikov je nizka, kar je posledica znižanja prihodkov na osnovi interventnega zakona. Vendar so nizke vrednosti kazalnikov glede na panogo in regulacijo, v kateri družba deluje, pričakovane. Na vrednost kazalca ROA negativno vplivajo nujna investicijska vlaganja.

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100 Gibanje 2022/2019	Veržni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		2020/2019	2021/2020	2022/2021
Neto finančni dolg/EBITDA	2,7	2,8	2,4	5,9	218,52	103,70	85,71	245,83
Dodana vrednost	30.920	30.191	32.229	22.101	71,48	97,64	106,75	68,57
Delež stroškov dela v dodani vrednosti	39,4	42,2	39,0	60,6	153,81	107,11	92,42	155,38
EBITDA	18.745	17.440	19.656	8.715	46,49	93,04	112,71	44,34
ROA %	3,4	2,5	3,4	-0,8	-25,47	83,70	132,05	-23,05
ROE %	4,9	3,7	4,9	-1,1	-25,69	83,25	130,50	-23,65
Poslovni prihodki na zaposlenega	138.768	135.341	145.615	104.745	75,48	97,53	107,59	71,93
Dodana vrednost na zaposlenega	109.646	106.307	115.205	76.584	69,85	96,95	108,37	66,48

Tabela 25: Uspešnost poslovanja Elektro Gorenjska, d.d.
(Lastni vir)

	Leto				Indeks s stalno osnovo 2019 = 100 Gibanje 2022/2019	Veržni indeksi		
	2019	2020	2021	2022		2020/2019	2021/2020	2022/2021
Neto finančni dolg/EBITDA	2,2	2,3	2,1	4,0	181,82	104,55	91,30	190,48
Dodana vrednost	34.817	34.516	35.870	27.402	78,70	99,14	103,92	76,39
Delež stroškov dela v dodani vrednosti	38,9	41,1	38,9	54,3	139,59	105,66	94,65	139,59
EBITDA	21.290	20.341	21.916	12.530	58,85	95,54	107,74	57,17
ROA %	3,0	2,2	3,1	0,10	-25,47	83,70	132,05	-23,05
ROE %	4,4	3,2	4,5	0,1	-25,69	83,25	130,50	-23,65
Poslovni prihodki na zaposlenega	140.040	139.338	146.933	125.480	3,33	73,33	145,45	3,13
Dodana vrednost na zaposlenega	111.176	110.126	116.365	86.327	2,27	72,73	143,75	2,17

Tabela 26: Uspešnost poslovanja Skupine Elektro Gorenjska
(Lastni vir)

Slika 21: Uspešnost poslovanja Skupine Elektro Gorenjska
(Lastni vir)

3.3.13 Primerjava uspešnosti poslovanja vseh družb Skupine Elektro Gorenjska

Matična družba Elektro Gorenjska, d.d., je del Skupine Elektro Gorenjska. Skupino Elektro Gorenjska sestavljata obvladujoča družba Elektro Gorenjska, d.d., in njena odvisna družba Gorenjske elektrarne, d.o.o., ki je v 100 % lasti družbe Elektro Gorenjska. Skupina EG kot povezana oseba obravnava še družbo GEK Vzdrževanje, v kateri ima družba Gorenjske elektrarne 100-% lastniški delež, in družbo Soenergetika, v kateri imajo Gorenjske elektrarne 25-% lastniški delež. Družba Gorenjske elektrarne je konec leta 2022 postala 20 % lastnik družbe Alfi Sol 2. Računovodski izkazi Skupine EG poleg izkazov matične družbe Elektro Gorenjska vključujejo tudi izkaze odvisnih družb ter dobiček pridružene družbe. Ključne strateške usmeritve Skupine Elektro Gorenjska do leta 2026 so (Letno poročilo Elektro Gorenjska za leti 2022, 2023):

- uspešnost poslovanja: razvoj portfelja dejavnosti, trajnostnih poslovnih modelov in učinkovite korporativne organiziranosti Skupine EG,
- razvoj odprtega in vitkega sistema raziskav, razvoja in inoviranja na ravni Skupine EG,
- razvoj kadrov in agilne organizacijske kulture,
- razvoj vitke in digitalizirane procesne ter projektne organiziranosti.

	Skupina EG				Družba EG				Gorenjske elektrarne			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Neto finančni dolg/EBITDA	2,3	2,2	2,1	4	2,7	2,8	2,4	5,9	0	0	0	0
Dodana vrednost	34.817	34.516	35.870	27.402	30.920	30.191	32.229	22.101	2.573	3.356	3.260	4.903
EBIT	8.861	7.433	9.017	-583	7.777	6.162	8.046	-3.138	540	1.111	1.014	2.560
EBITDA	21.290	20.341	21.916	12.530	18.745	17.440	19.656	8.715	1.798	2.546	2.286	3.812
ROA %	3	2,2	3,1	0,1	3	2,5	3,4	-0,8	3,4	5,6	10,59	5,11
ROE %	4,4	3,2	4,5	0,1	4,5	3,7	4,9	-1,1	3,5	6,1	11,82	5,49
Poslovni prihodki na zaposlenega	140.040	139.338	125.480	146.933	138.768	135.341	145.615	104.745	324.997	265.359	269.150	475.407
Dodana vrednost na zaposlenega	111.176	110.126	116.365	86.327	109.646	106.307	115.205	76.584	160.865	211.908	175.484	234.941
Čisti dobiček	7.260	5.349	8.174	-1.900	7.094	6.032	7.898	248	1.111,75	643.275	1.032.623	2.295.201

Tabela 27: Primerjava uspešnosti poslovanja podjetij Skupine Elektro Gorenjska (Vir: Letno poročilo Elektro Gorenjska za leti 2021 in 2022)

Število zaposlenih	2019	2020	2021	2022
Elektro Gorenjska, d.d.	285	279	282	291
Gorenjske elektrarne, d.o.o.	16	19	19	23
Skupina Elektro Gorenjska	315	309	311	319

Tabela 28: Število zaposlenih 2019–2022 (Vir: Letno poročilo Elektro Gorenjska za leti 2021,2022 in letno poročilo Gorenjske elektrarne, d.o.o.)

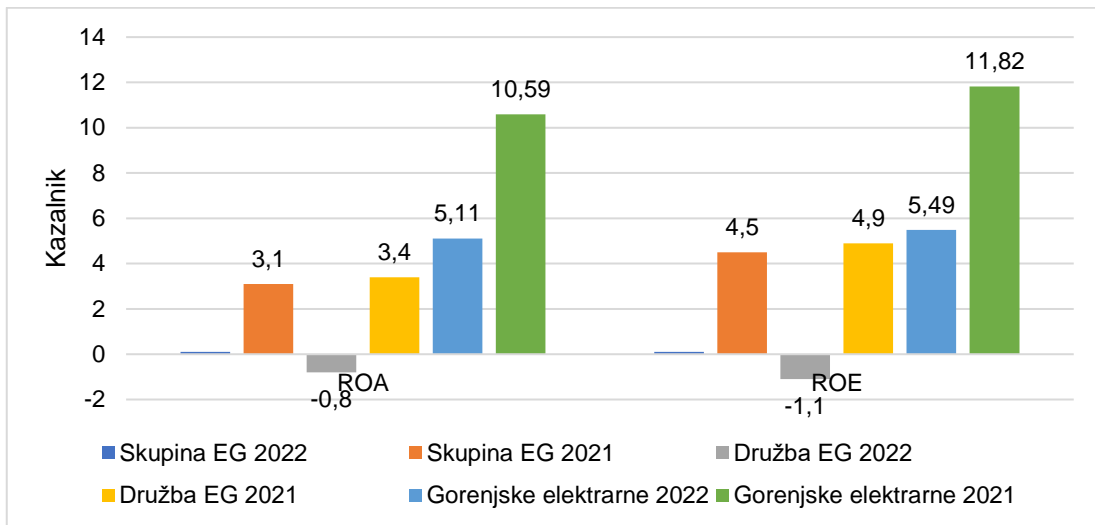
Iz tabele 27 vidimo, da večino poslovnih prihodkov Skupine Elektro Gorenjska ustvari družba Elektro Gorenjska, podobno velja tudi za dodano vrednost na zaposlenega.

V vseh obravnavanih letih pa je kljub krizi zaradi epidemije covid-19 in energetske krizi naraščalo število zaposlenih tako v Skupini Elektro Gorenjska kot družbi Elektro Gorenjska in tudi v Gorenjskih elektrarnah d.o.o.

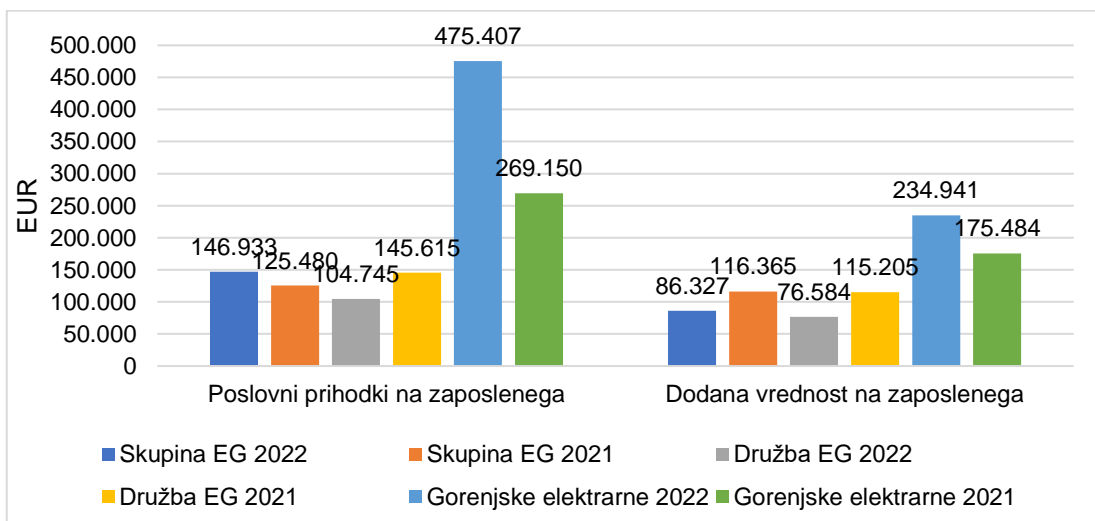
Tudi če analiziramo kapital in dolgove Skupine, ugotovimo, da največji delež predstavljajo kapital in dolgovi družbe. Izid iz poslovanja (EBIT) je v letu 2022 znašal –583.000 evrov.

Glede na leto 2021 je bil zaradi nižjih poslovnih prihodkov nižji kar za 9.601.000 evrov. V Skupini Elektro Gorenjska so v letu 2022 ustvarili za 39.830.000 evrov poslovnih prihodkov. Čisti prihodki od prodaje so znašali 34.619.000 evrov in so bili za 12,9 % nižji kot v letu 2021. Večji del čistih prihodkov od prodaje predstavljajo prihodki od najema elektrodistribucijske infrastrukture in opravljenih storitev za SODO. Poslovni odhodki so v letu 2022 znašali 40.413.000 evrov in so bili za 11,4 % višji kot v letu 2021. Med poslovnimi odhodki največji delež predstavljajo stroški dela. Vrednosti kazalnikov ROA in ROE sta v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 nižji.

Vrednost kazalnikov je nizka in posledica določil zakonodaje. Iz tabele 27 je razvidno, da je Skupina Elektro Gorenjska leto 2022 zaključila s čistim dobičkom v znesku 248.000 evrov. Načrtovan je bil čisti dobiček v znesku 7,04 milijona evrov. Prihodki družbe Elektro Gorenjska so bili zaradi ukrepov države za znižanje omrežnine nižji za kar 9,9 milijona evrov. Celotna Skupina EG je poslovala pozitivno, za razliko od družbe Elektro Gorenjska, ki je v letu 2022 izkazovala izgubo. Družba Elektro Gorenjska ima močan vpliv na poslovanje celotne Skupine. Izguba družbe EG je močno vplivala tudi na celotno poslovanje Skupine EG. Če primerjamo posamezne kazalce poslovanja, vidimo, da so se začeli slabšati z začetkom krize covid-19 v letu 2020.

Slika 22: ROA in ROE v kriznih letih Skupine Elektro Gorenjska
(Lastni vir)

Slika 23: Dodana vrednost in poslovni prihodki Skupine Elektro Gorenjska
(Lastni vir)

3.3.14 Primerjava poslovanja elektrodistribucijskih podjetij Slovenije

V nadaljevanju bomo s pomočjo primerjave kazalnikov analizirali uspešnost poslovanja družbe Elektro Gorenjska v letu 2022 v primerjavi s konkurenco. V primerjavo so zajeta štiri konkurenčna podjetja: podjetje Elektro Ljubljana, Elektro Primorska, Elektro Maribor in Elektro Celje.

Elektro Ljubljana, d.d., je lastnik elektrodistribucijske infrastrukture, ki je del elektroenergetskega sistema Slovenije. Družba upravlja največje elektrodistribucijsko

omrežje v Sloveniji, ki se razprostira na 6166 km², kar predstavlja 30,4 % celotne površine Slovenije; po njem z električno energijo napaja 350.391 uporabnikov.

Družba Elektro Primorska, d.d., je del elektroenergetskega sistema Republike Slovenije in eno od petih podjetij za distribucijo električne energije v Sloveniji. Temeljne dejavnosti družbe so upravljanje, vodenje in obratovanje distribucijskega sistema ter vzdrževanje, izgradnja in obnova elektrodistribucijskih vodov in naprav na območjih jugozahod, zahod, severozahod Slovenije. Obsega 4.335 km² in tako pokriva dobro petino površine Slovenije.

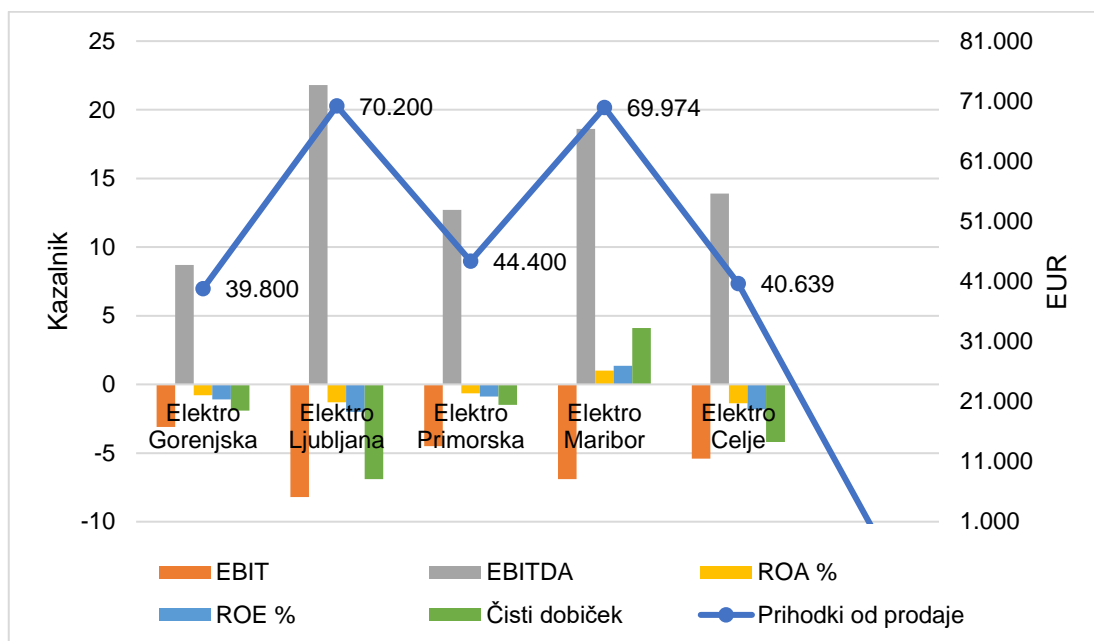
Družba Elektro Maribor, d.d., izvaja glavno dejavnost (distribucijo električne energije poslovnim in gospodinjstvom odjemalcem) v severovzhodnem delu Slovenije, in sicer na območju, velikem 3.992 km², kar predstavlja približno petino območja države.

Družba Elektro Celje, d.d., je lastnik elektrodistribucijske infrastrukture, ki jo projektira, gradi, vzdržuje ter daje v najem koncesionarju gospodarske javne službe systemskega operaterja distribucijskega omrežja z električno energijo, družbi SODO. Deluje v okviru štirih distribucijskih enot: DE Celje, DE Velenje, DE Slovenj Gradec in DE Krško.

	Elektro Gorenjska	Elektro Ljubljana	Elektro Primorska	Elektro Maribor	Elektro Celje
Prihodki od prodaje	39.800	70.200	44.400	69.974	40.639
Neto finančni dolg/EBITDA	5,90	3,52	2,84	2,47	3,36
Dodana vrednost	22.101,00	58,20	31.740,00	49.382,00	39.226,00
EBIT	-3.138,00	-8,20	-4,50	-6,90	-5,40
EBITDA	8.715,00	21,80	12,70	18,60	13,90
ROA %	-0,80	-1,31	-0,66	0,98	-1,38
ROE %	-1,10	-2,00	-0,90	1,35	-1,82
Poslovni prihodki na zaposlenega	104.745,00	99.444,82	93.668,00	102.730,00	89.213,00
Dodana vrednost na zaposlenega	76.584,00	66.241,00	66.823,00	63.483,00	63.075,00
Čisti dobiček	-1,90	-6,90	-1,50	4,10	-4,20

Tabela 29: Primerjava uspešnost poslovanja Elektro Gorenjska, Elektro Ljubljana, Elektro Primorska, Elektro Maribor in Elektro Celje

(Vir: Letno poročilo Elektro Gorenjska, Elektro Ljubljana in Elektro Primorska za leto 2022)

Slika 24: Primerjalna analiza poslovanja elektrodistribucijskih podjetij Slovenije
(Lastni vir)

Iz tabele 29 je razvidno, da je bilo leto 2022 težavno za vsa elektrodistribucijska podjetja. Le podjetje Elektro Maribor je v tem letu poslovalo pozitivno, in sicer na račun prodaje večinskega deleža v družbi Energija plus d.o.o. Vsa druga primerjana podjetja pa so v tem letu izkazovala izgubo, ki je bila največja v primeru podjetja Elektro Ljubljana, najmanjša pa v primeru podjetja Elektro Primorska. Podjetje Elektro Ljubljana ustvari največ poslovnih prihodkov. Pokazatelji ROA in ROE so v vseh analiziranih podjetjih, razen v podjetju Elektro Maribor, negativni in so največji v primeru podjetja Elektro Ljubljana. Nekoliko boljši so v primeru drugih treh podjetij, to so Elektro Primorska, Elektro Gorenjska in Elektro Celje. Iz te analize lahko zaključimo, da je najbolje poslovalo podjetje Elektro Maribor, podjetji Elektro Gorenjska in Elektro Primorska sta poslovali približno enako uspešno (nekoliko boljša je uspešnost podjetja Elektro Primorska) in sta bili uspešnejši od podjetij Elektro Celje in Elektro Ljubljana, ki je v obravnavanem obdobju poslovalo najslabše.

4 UGOTOVITVE

Z analizo poslovanja smo ugotavljali, kako uspešno je podjetje poslovalo v obdobju, ko smo se uvodoma srečali s krizo zaradi covid-19, nato pa smo se posledično zaradi te krize in vojne v Ukrajini soočili še z energetske krizo. Kazalcev poslovanja je veliko, mi smo jih izbrali samo nekaj.

Z opravljeno analizo poslovanja družbe Elektro Gorenjska, d.d., Gorenjske elektrarne, d.o.o., in Skupine Elektro Gorenjska ugotavljamo, da so obravnavana podjetja dokaj močna in uspešna na zelo konkurenčnem trgu električne energije v Sloveniji. Družba EG, ki je eno od vodilnih podjetij na maloprodajnem trgu električne energije v Sloveniji, izboljšuje tržni delež, dosega rast števila odjemalcev, ima visoke prihodke in razen v letu 2022 posluje pozitivno. Vse to so kazalniki, ki dokazujejo, da Skupina Elektro Gorenjska posluje dokaj uspešno. Kriza se je bolj izrazila v poslovanju družbe EG kot v poslovanje celotne Skupine in Gorenjske elektrarne, ki so imele v letu 2022 visok čisti poslovni izid, in sicer 2.295.201 evrov, saj Skupina EG za razliko od družbe EG v vseh analiziranih letih posluje pozitivno.

Pri analizi podjetja le-to analiziramo tako z vidika njenega obnašanja kot potencialnega kupca in vidika potencialne naložbe.

Ko podjetje presojujemo kot potencialnega kupca, je najpomembnejše preveriti sposobnost podjetja, da poravnava svoje obveznosti v dogovorjenem roku. Torej preverjamo likvidnost podjetja. Pri oblikovanju odločitve, ali bomo nekemu nekaj prodali na odloženo plačilo, si pomagamo z naslednjimi metodami: dolgoročno finančno ustreznostjo, kapitalsko ustreznostjo in likvidnostjo. S koeficientom dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev ugotavljamo, kako so financirana sredstva. Dolgoročna sredstva v analiziranem podjetju so financirana s kakovostnimi viri, podjetje je ustrezno financirano. Podjetje nima večjih težav z likvidnostjo. Težave z likvidnostjo lahko nastanejo v primeru padca prodaje. Takrat bi podjetje moralo zmanjšati svoje zaloge, optimizirati svoje nabave, posebno pozornost pa bi morali nameniti tudi upravljanju s terjatvami. Analizirano podjetje je kapitalsko ustrezno. V veliki večini se financirajo iz lastnih virov financiranja, kar jih uvršča med manj zadolžena podjetja. Ugotovimo torej lahko, da je podjetje solventno.

Ko presojujemo podjetje kot potencialnega dobavitelja, je treba analizirati, ali bo poslovni partner sposoben dobaviti naročeno blago pod dogovorjenimi pogoji, po dogovorjeni ceni, ustrezne kakovosti in v roku dobave. V ta namen je treba analizirati dolgoročno finančno ustreznost, kakovost poslovnega izida, trende naraščanja zalog in terjatev ter ROA. Podjetji sta razen v letu 2022, ko so se morali soočiti s posledicami energetske krize, poslovali gospodarno. Prihodki so bili večji od odhodkov. Predvidevamo, da bo poslovanje v letu 2023, ko posledice energetske krize več niso tako očitne, spet poslovalo pozitivno. Zato menimo, da je podjetje zanesljiv dobavitelj.

Če podjetje presojamo kot potencialno naložbo, je pomembno, da podjetje ustvarja čim višji donos na vložek. V okviru tega je najpomembnejši pokazatelj ROE, ki predstavlja seštevek donosa netveganih naložb in premije za tveganje. Stopnja ROE bi morala znašati več kot znaša povprečni donos na dolgoročne netvegane državne obveznice, da bi bilo zanimivo za vlagatelje. Ta stopnja je med 2 % in 4 %. Razen v letu 2022 podjetji izpolnjujeta ta kriterij in menimo, da sta zaradi tega zanimivi tudi za vlagatelje.

Elektro Gorenjska pa ni edino podjetje, ki se je soočilo s tem problemom. Iz konkurenčne analize smo videli, da je bilo poslovanje podobno tudi pri večini konkurence, pri čemer je Elektro Gorenjska poslovalo uspešneje kot eno izmed največjih slovenskih elektro distribucijskih podjetij, podjetje Elektro Ljubljana, d.d. Najuspešnejše podjetje pa je v teh kriznih časih podjetje Elektro Maribor, predvsem na račun prodaje večinskega deleža v družbi Energija plus, d.o.o., vendar je bil ta učinek le enkrat.

Na poslovanje podjetja pomembno vplivajo tako splošne gospodarske razmere kot specifični pogoji poslovanja, ki jih narekuje regulativa s področja električne energije.

Na veleprodajnem trgu so zelo pomemben dejavnik razmere, ki vplivajo na ceno elektrike na maloprodajnem trgu. Poslovanje družb v Skupini Elektro Gorenjska v letu 2022 je poslovodstvo ocenilo kot pričakovano, a ne v skladu z načrti. Zaradi zakona o nujnih ukrepih za omilitev posledic, ki je bil sprejet kot odgovor na vpliv visokih cen energentov, so se prihodki družbe Elektro Gorenjska znižali za 9,9 milijona evrov, kar je približno četrtnina celoletnih prihodkov družbe. Nenačrtovan ukrep je korenito spremenil finančne in naložbene načrte družbe ter pomembno posegel v zmožnosti priključevanja novih uporabnikov v distribucijsko omrežje. Vendar pa si v podjetju skupaj z drugimi elektrodistribucijskimi družbami prizadevajo za povračilo izpada prihodkov.

Moramo pa poudariti, da je podjetje Gorenjske elektrarne v vseh obravnavanih letih, z izjemo leta 2020, povečeval čisti dobiček. In na račun tega tudi Skupina Elektro Gorenjska v letu 2022 ni poslovala z izgubo.

Na poslovanje Skupine Elektro Gorenjska je močno vplivala predvsem energetska kriza, ki je pomenila zmanjšanje poslovnih prihodkov, nekoliko manj pa je na poslovanje vplivala kriza zaradi epidemije covid-19 v obdobju 2020–2022. Ta kriza je predvsem vplivala na poslovanje podjetja Gorenjske elektrarne, d.o.o, saj je v letu 2020 imelo najmanj čistega dobička.

5 ZAKLJUČKI

Cilj vsakega podjetja je poslovati z dobičkom. Ker se danes stvari na svetu odvijajo zelo hitro, je pomembno, da sledimo spremembam, se nanje pravočasno odzivamo in se prilagajamo zahtevam uporabnikom omrežja in poslovnih partnerjev pri izvajanju storitev. Za sprejemanje poslovnih odločitev in strategij je pomembno, da ima podjetje zanesljive informacije o preteklem poslovanju podjetja. Zaradi tega je bil namen diplomske naloge podati informacijo o poslovanju Skupine Elektro Gorenjska v obdobju štirih let ter ugotoviti, v katerem letu je podjetje poslovalo boljše oziroma slabše. Gre za obdobje, ko so se podjetja morala soočiti s posledicami krize zaradi covida-19 in energetske krize.

Cilj je bil ugotoviti prednosti in slabosti poslovanja podjetja, način financiranja podjetja, problematiko v podjetju, v kakšnem stanju je podjetje glede likvidnosti, solventnosti oziroma zadolženosti in kakšne so možnosti za nadaljnji razvoj podjetja. Vse to smo ugotovili in dokazali z različnimi računovodskimi metodami.

Pri proučevanju poslovanja Skupine Elektro Gorenjska, Elektro Gorenjska, d.d., in Gorenjske elektrarne, d.o.o., med letoma 2019 in 2022 smo ugotovili, da so podjetja večinoma uspešno poslovala v vseh proučevanih letih. Izjema je leto 2022, ko so se najmočneje pokazale posledice prej omenjenih kriz predvsem v družbi Elektro Gorenjska, d.d., zaradi izpada prihodkov.

S pomočjo vodoravne in navpične analize ter analize z računovodskimi kazalniki smo skušali ugotoviti spremembe v stanju in obsegu ekonomskih kategorij Skupine Elektro Gorenjska, Elektro Gorenjska, d.d., in Gorenjske elektrarne, d.o.o., za obdobje poslovanja od leta 2019 do leta 2022. Analiza izbranih podjetij je potrdila, da so podjetja, če izzamemo leto 2022, poslovala uspešno, brez drastičnih sprememb in poslabšanj. Pri vodoravni analizi bilance stanja in poslovnega izida smo opazili porast sredstev in obveznosti do virov sredstev. Podjetjem v vseh analiziranih letih poslovanja med viri sredstev predstavlja največji delež kapital. To lahko razberemo iz navpične analize bilance stanja. Iz kazalnikov financiranja lahko razberemo, da podjetja sodijo med manj zadolžena in se financirajo pretežno z lastnimi viri financiranja. Kazalniki investiranja nam povedo, da so imela podjetja večino sredstev dolgoročnih. Vsa dolgoročna sredstva so v podjetjih financirana s tako imenovanimi kakovostnimi viri financiranja. Kratkoročne obveznosti so podjetja sposobna pokrivati s kratkoročnimi sredstvi, kar pomeni, da so vsa omenjena podjetja solventna in likvidna.

Skupino Elektro Gorenjska ocenjujemo kot uspešno na večini področij poslovanja in v večini časovnih obdobjih. Menimo, da je uspešnost podjetja rezultat dolgoletnega uspešnega vodenja in ustvarjanja osnove za nadaljnji razvoj. Iz analize poslovanja v letu 2022 smo ugotovili, da bo moralo podjetje za ohranitev poslovne uspešnosti

analitično spremljati dodatna tveganja zaradi morebitne krize. Na spremembe v okolju bo moralo biti pozornejše in ukrepati hitreje ter ustrežneje, da se ne bi ponovili slabši poslovni rezultati iz leta 2022, ki so bili sicer posledica energetske krize.

6 LITERATURA IN VIRI

Bergant, Ž. (2013). *Analiza poslovanja od teorije do prakse (računovodski in finančni vidiki)*. Ljubljana: Inštitut za poslovodno računovodstvo.

Bergant, Ž., in Manohin, I. (2018). *Priročnik za analiziranje poslovanja: (zgledi in vaje)*. Ljubljana: Inštitut za poslovodno računovodstvo.

Dolenc, P., in Stubelj, I. (2011). *Poslovne finance s praktičnimi primeri*. Ljubljana. Samozaložba.

Elektro Gorenjska, d.d. (2023). *Finančna poročila. Letno poročilo Elektro Gorenjska za leta 2019, 2020, 2021 in 2022*. Pridobljeno 22. 10. 2023 z naslova <https://www.elektro-gorenjska.si/o-skupini/za-delnicarje/financna-porocila>.

Elektro Ljubljana, d.d. (2023). *Letno poročilo Elektro Ljubljana za leto 2022*. Pridobljeno 22. 10. 2023 z naslova <https://www.elektro-ljubljana.si/za-delnicarje/ArtMID/924/ArticleID/2115/Javna-objava-financnih-podatkov-za-druzbo-Elektro-Ljubljana>

Elektro Primorska, d.d. (2023). *Letno poročilo Elektro Primorska za leto 2022*. Pridobljeno 22. 10. 2023 z naslova <https://elektro-primorska.si/o-druzbi/za-delnicarje/>

Gorenjske elektrarne, d.o.o. (2023). *Letno poročilo Gorenjske elektrarne, d.o.o., za leto 2022* (interno gradivo). Kranj: Gorenjske elektrarne d.o.o.

Groff, M., Hočevnar, M., in Igljučar, A. (2007). *Temelji računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.

Harvard Business School. (2024). *A Managers guide to finance & Accounting*. Pridobljeno 2. 2. 2023 z naslova <https://info.email.online.hbs.edu/finance-accounting-ebook>

Igljučar, A., in Hočevnar, M. (2011). *Računovodstvo za managerje*. Ljubljana: GV založba.

Igljučar, A., Hočevnar, M., in Groff, M. (2013). *Uvod v računovodstvo*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.

Koletnik, F. (2006). *Proučevanje (analiziranje) računovodskih izkazov*. Maribor: Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta.

Koritnik, S. (2010). *Kaj nam lahko pove izkaz denarnega toka*. Pridobljeno 22.10.2023 z naslova <http://akademija.finance.si/288309>

Kosi, U., Marc, M., in Peljhan, D. (2004). *Ekonomika podjetja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.

Mayr, B. (2017). *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Visoka šola za računovodstvo in finance.

Milost, F. (2009). *Osnove računovodstva*. Koper: Univerza na Primorskem, Fakulteta za management.

Pravila skrbnega računovodenja (PSR) 8. (2016). Slovenski inštitut za revizijo. Pridobljeno 22. 10. 2023 z naslova <https://si-revizija.si/datoteke/standardi/1508/psr-2016.pdf>.

Robnik, L. (2013). *Analiziranje realiziranega toka*. Pridobljeno 22. 10. 2023 z naslova <http://www.podjetnik.si/clanek/analiziranje-realiziranega-denarnega-toka-20130706>.

Slapničar, S. (2022). *Analiza računovodskih izkazov – gradivo za vaje pri finančnem računovodstvu*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.

Štefe, E. (2023). *Analiza bilanc z revizijo*. Ljubljana: B&B izobraževanje in usposabljanje d.o.o.

Tominc, P. (2021). *Statistična poslovna analiza*. Maribor: Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta.